Διευθυντὴς καὶ ἰδιοκτήτης ΧΡ. ΚΟΝΤΑΞΑΚΗΣ

ΑΤΤΙΚΗ ΙΡΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ Ὁδὸς Μπουμπουλίνας ἀρ. 34

ΕΤΟΣ Ϛ'. Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Νοεμβρίου 1903. ΑΡΙΘ. 22.

Ἐπιμελητὴς τῆς Συντάξεως ΚΩΝΣΤ. ΛΥΚΟΡΤΑΣ

Η ΕΛΛΑΣ ΩΣ ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆν ἐν Ἀμπατζίᾳ συνεντεύξεως τῶν ἡγεμόνων τῶν δύο μᾶλλον σημαινόντων, ὑπό τε ἔποψιν πολιτισμοῦ καὶ ἀριθμητικῆς ὑπεροχῆς, ἐν τῇ Βαλκανικῇ Χερσονήσῳ Κρατῶν, ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Ἑλλάδος ἤρχισε νὰ χρωματίζεται ὁριστικῶς. Ἡ μετὰ τῆς Ρωμουνίας μελετηθεῖσα σύναψις πολιτικῆς συμβάσεως δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἢ ὡς ἔμμεσος ἀπόκλισις τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν ἕνα τῶν δύο μεγάλων συνασπισμῶν, οἵτινες διαχωρίζουσι τὴν Εὐρώπην εἰς δύο ἀντίπαλα στρατόπεδα.

Δὲν θὰ εἰσχωρήσωμεν βαθύτερον εἰς τὴν ἔννοιαν, ἣν δύναται νὰ ἔχῃ ἡ ὁριστικὴ κατάταξις τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ ἑνὶ τῶν δύο μεγάλων τούτων στρατοπέδων, καθόσον φρονοῦμεν ὅτι ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῶν μικρῶν κρατῶν, ἐν οἷς καὶ ἡ πατρὶς ἡμῶν, δὲν δύναται νὰ διαταράξῃ τὴν ἰσορροπίαν, βαρύνουσα σπουδαίως ἐπὶ τῆς πλάστιγγος τῆς παγκοσμίου πολιτικῆς. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἡ πολιτικὴ αὕτη σχετίζεται πρὸς τὰ ἄμεσα συμφέροντα ἡμῶν, καὶ ὡς Κράτους καὶ ὡς Ἔθνους, ἐνδιαφέρει πολὺ νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἀποτελέσματα, ἃ δύναται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῶν τυχῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, εἰς τὸ ἐγγὺς ἢ εἰς τὸ ἀπώτερον μέλλον, ἡ μελετηθεῖσα προσέγγισις.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἀφ' ὅτου τὸ μικρὸν κράτος ὑμῶν ἀνεγεννήθη ἐκ τῆς τέφρας του, πρώτην φορὰν ἔγινε σπουδαῖος λόγος περὶ προσχωρήσεως αὐτοῦ εἰς Εὐρωπαϊκὸν σύνδεσμον. Ἡ Ἑλλάς, καθ' ὅλον τὸ μέχρι τοῦδε διάστημα ἦτο ἐφεκτική, ἀκολουθοῦσα κατὰ πόδας τὴν ὁμοφωνίαν τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, ἰδίως ἐπὶ τῶν Ἀνατολικῶν πραγμάτων, ἀπὸ δὲ τῆς πολιτικῆς τούτης δὲν ἐδοκίμασε ποτὲ οὐδὲ κατὰ κεραίαν νὰ ἀπομακρυνθῇ. Πόσον ἐξετιμήθη γενικῶς ἡ πολιτικὴ αὕτη καὶ οἵους καρπούς ἀπέφερε, δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νὰ ἐξετάσωμεν· ἐπίκαιρον ὅμως ἡγούμεθα νὰ γνωρίσωμεν ἄν, εἰς τὰ ζητήματα τοὐλάχιστον εἰς ἃ ἡ σύμπνοια τῆς Εὐρώπης διακλονίζεται καὶ ἰδίᾳ ἐν τῷ ἀνατολικῷ ζητήματι, ἄν, λέγομεν, ἡ Ἑλλὰς ὀφείλῃ νὰ ἀφήσῃ ἀμετάβλητον τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικήν της, ἂν εἶναι δίκαιον, πρὸ τῆς ἀλληλοσυγκρούσεως μεγάλων ἐν Εὐρώπῃ συμφερόντων, νὰ μείνῃ αὐτὴ μόνη ἀπαθὴς καὶ μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας, ἔρμαιον τῶν ὀρέξεων τοῦ πρώτου τυχόντος δορυκτήτορος.

Τοῖς πᾶσιν εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Ἑλλὰς, τυχοῦσα τῆς ἀνεξαρτησίας της, ἐτέθη ὑπὸ τὴν ἄμεσον προστασίαν τῶν τριῶν μεγάλων δυνάμεων, Ρωσσίας, Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας, καὶ ἂν τὰ πράγματα εἶχον ἄλλως, καὶ ἂν αἱ ἐποφθαλμιάσεις τινῶν τῶν δυνάμεων τούτων δὲν ἤρχοντο εἰς προφανῆ ἀντίπραξιν πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, οὐδεὶς βεβαίως λόγος θὰ ὑπῆρχεν, ἵνα ἡ Ἑλλὰς μὴ διάκειται εὐμενῶς πρὸς τοὺς προστάτας αὐτῆς, μετά τινων τῶν ὁποίων τὴν συνδέουσι μάλιστα δεσμοὶ συμπαθείας καὶ εὐγνωμοσύνης. Ἀλλ' εἰς περίστασιν, καθ' ἣν τὸ μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ διακυβεύεται, ὅταν κινδυνεύῃ αὐτὴ αὕτη ἡ ἐθνικὴ αὐτοῦ αὐθυπαρξία, θὰ ἦτο ἀρροσύνη νὰ ἐξακολουθῇ βουκαλιζόμενος εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν ὑπονομευόντων αὐτὴν τὴν ἐθνικήν του ὑπόστασιν. Διὰ τοῦτο εὐσταθῶς τὸ Ἔθνος σύμπαν ἀπέβλεψεν εἰς τὴν μελετηθεῖσαν καὶ εἰσέτι ἐγγυμονουμένην προσέγγισιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν τριπλῆν συμμαχίαν διὰ τῆς ἀμέσου συνάψεως συμμαχίας καὶ ἐπιμαχίας μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Ρωμουνικοῦ Ἔθνους, ἤδη συνδεομένου διὰ συμβάσεως μετὰ τῆς Αὐστρίας, καὶ ἀνεπιφιλάκτως ἐπεδοκίμασε τὴν χαραχθεῖσαν πορείαν τῆς συνετῆς κυβερνήσεώς του καὶ τοῦ φιλοπάτριδος ἡγεμόνος του.

Πρὸς τὴν ἀδελφὴν Ρωμουνίαν ἱστορικαὶ καὶ ἐθνολογικαὶ σελίδες συνάπτουσιν ἡμᾶς. Ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνων της καὶ ηὐνομήθη καὶ ηὐδαιμόνησεν. Ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἐγέννησε τὴν σημερινήν, καθ' ἣν ὁμολογεῖται ὡς ἓν τῶν μᾶλλον προηγμένων καὶ εὐημερούντων Κρατῶν. Πλεῖστοι τῶν ἐπὶ γράμμασι καὶ πολιτικῇ διαπρεπόντων σεβαστῶν αὐτῆς ἀνδρῶν κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἕλκονται ἀφ' Ἑλλήνων καὶ, ἐνθυμούμεθα, ὅταν πρό τινων ἐτῶν ἐλλιμενίσθη βασιλικὸν ρωμουνικὸν ἀτμόπλοιον ἐν Πειραιεῖ ἀνεκαλύφθη ὅτι καὶ ὁ πλοίαρχος καὶ ὁ ὑποπλοίαρχος καὶ πολλοὶ τῶν ἀξιωματικῶν ἐδείκνυον ἐπώνυμα ἱστορικῶν οἰκογενειῶν τῆς Ἑλλάδος, ὧν ὁ χρόνος δὲν ἠδνήθη νὰ σβέσῃ τὴν αἴγλην. Διὸ καὶ πάντες οὗτοι μετά τινος συστολῆς προσεπάθουν νὰ μὴ ἀποκρύψωσι τὴν ἑαυτῶν καταγωγήν. Ἡ Ἑλλὰς ὑπολογίζει πρὸς τούτοις ὅτι πόλεις ὁλόκληροι ὑπὸ τὸ ρουμανικὸν σκῆπτρον, ἐπὶ ἐμπορίᾳ καὶ πλούτῳ διαπρέπουσαι, κατοικοῦνται ὑπὸ ἀδόλου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, ὅστις, ὑπὸ τὴν φιλελευθέραν τῆς Ρωμουνίας κυβέρνησιν, ἀπολαύει ὅλων τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν προνομίων.

Ἡ ἐγκάρδιος τέλος καὶ ἐμφανὴς δεξίωσις, ἧς ἀπήλαυσαν παρὰ τῇ φιλοξένῳ ἑλληνικῇ νεολαίᾳ οἱ ἐκ Βουκουρεστίου κατελθόντες ἵνα ἀποδώσωσι φόρον λατρείας πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα Ρωμοῦνοι φοιτηταί, ὑπερεθεμάτισε τὰς ἐλπίδας πάντων καὶ πασῶν. Ὁ ἀφθόνως χυθεὶς καμπανίτης ἀφρίζει ἔτι εἰς τὸ δάπεδον καὶ ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς ἀπηχεῖ ἔτι ἐκ τῶν ἀναριθμήτων καὶ βροντωδῶν au revoir, ἅπερ οἱ μουσοτραφεῖς Ρωμοῦνοι λεοντιδεῖς ἔστελλον πρὸς τὰς μετὰ θλίψεως ἀποχαιρετιζομένας Ἀθήνας, τὴν ἀρχαίαν τροφὸν τοῦ πολιτισμοῦ.

Κανεὶς δὲν θὰ ἐπίστευε κατώτερα αἰσθήματα παρὰ τῶν ἀλλοδαπῶν νέων, οἵτινες μυριάκις ἴσως συνήντησαν τὸ ὄνομα τοῦ εὐκλεοῦς Ἄστεως εἰς τὰ βιβλία των καὶ ἐνετρύφησαν εἰς τοὺς συγγραφεῖς αὐτοῦ.

Ἀληθῶς, αἱ ἐκδηλώσεις αὗται τῆς συμπαθείας τῶν δύο ἐθνῶν δὲν πρέπει νὰ περιορισθῶσιν ἐντὸς τῆς αἰσθηματικῆς χροιᾶς, ἣν προσεπάθησαν νὰ προσδώσωσιν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ἐπίσκεψιν οἱ πρωτοστατήσαντες εἰς αὐτήν, ὁρμώμενοι ἴσως ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι, ἐνόσῳ τὰς τύχας τῶν ἐθνῶν δὲν ρυθμίζει τὸ νεανικὸν σφρῖγος καὶ ἡ ἀκμή, ἀλλ' ἡ ἄκαμπτος καὶ συνωφρυωμένη προσωπὶς τῆς πολιᾶς πολιτικῆς, τοῖς νέοις ἐπιβάλλεται ἵνα ἐμμείνωσιν ὑπὸ τὴν

στυγνὴν ἐκείνης κηδεμονίαν. Δέον καὶ ἡ πολιτικὴ ἵνα ἐπέλθῃ καὶ ἐπισημοποιήσῃ τὰ αἰσθήματα ταῦτα, καὶ καταστήσῃ αὐτὰ ἀδιάρρηκτα καὶ διαρκῆ, δέον νὰ διαμειφθῶσι σοβαρώταται σκέψεις, ὅπως τεθῶσιν αἱ πρῶται βάσεις τῆς μελλούσης συμπράξεως τῶν δύο ἀδελφῶν ἐθνῶν, τὸ δὲ ραδινὸν ὀνειροπόλημα, τὸ ὁποῖον ἐθώπευσε πρὸ δύο ἐτῶν τὰς ψυχὰς Ἑλλήνων καὶ Ρωμούνων φοιτητῶν κατὰ τὸν ἐναγκαλισμὸν τοῦ ἀποχωρισμοῦ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς «Ρωμουνίας» ἂς μὴ ἀργήσῃ νὰ λάβῃ σάρκα καὶ ὀστᾶ, μετουσιούμενον εἰς γεγονὸς τετελεσμένον.

Κωνσταντῖνος Λυκόρτας

Μέλλοντες νὰ συνεχίσωμεν ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων τὰς περὶ Ἑλληνορρωμουνικῆς συνεννοήσεως πολιτικὰ ἡμῶν ἄρθρα, ὧν ἀπαρχὴν ἐποιησάμεθα σήμερον διὰ τοῦ ἀνωτέρου ἄρθρου ἡμῶν ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ ζητήσωμεν καὶ τὰς γνώμας τῶν παρ' ἡμῖν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος. Ὁ κ. Κ. Ν. Μανιάκης, ὁ εὐρυμαθὴς καὶ φιλόπατρις ἀντεισαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου πρῶτος ἀκούσας τῆς αἰτήσεως ἡμῶν ἀπέστειλεν ἡμῖν τὸ κατωτέρω ἄρθρον του ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἑλλὰς καὶ Ρωμουνία», ὃ πάνυ προθύμως δημοσιεύομεν.

ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΡΩΜΟΥΝΙΑ

Οἱ ὁμοιοπαθεῖς Ρωμοῦνοι καὶ Ἕλληνες εἰσὶν οἱ λαοὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες διὰ μακρῶν αἰώνων δουλείας καὶ διωγμῶν ἔσωσαν ἄθικτον τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν ὑπόστασιν, πολυειδῶς δὲ ἀγωνίζονται ἵνα δείξωσι τοῖς λαοῖς τῆς Ἑσπερίας τὴν γνησιότητα τῆς εὐγενοῦς αὐτῶν καταγωγῆς καὶ ὅτι πᾶσα καθυστέρησις αὐτῶν ἀπέναντι τῆς διεθνοῦς ἀμίλλης οὐδένα ἄλλον ἔχει λόγον ἢ ὅτι ὑπὲρ τῆς προόδου ὑπολείπεται καὶ ἕτερος ἀγὼν δεινότερος ἐκείνου ὃν ὑπέστησαν κατὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐχθροῦ. Ἀλλὰ πρὸς ἐπικράτησιν ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ, καθ' οὗ ἐνεδρεύουσι πολύμορφοι φανεροὶ καὶ ἄδηλοι ἐφιάλται ἀπαραίτητος εἶναι ὁ ἀδελφικὸς σύνδεσμος δύο ὁμοιοπαθῶν λαῶν ὡς εἶναι ὁ τῆς Ρωμανίας καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπὸ τῶν Καρπαθίων καὶ τοῦ ῥοῦ τοῦ Ἴστρου, μέχρι τοῦ Ταινάρου, τῆς Κρήτης καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπὶ σειρὰν αἰώνων βάρβαροι ἐπιδρομεῖς ἐχάλκευσαν βαρείας ἁλύσσεις καταδρομῆς καὶ θανάτου, δὲν ἠτύχησαν ὅμως καὶ νὰ ἐξαφανίσωσι τὸ γένος αὐτῶν. Οἱ λαοὶ δὲ οὗτοι διὰ τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης καὶ συνδρομῆς θὰ δυνηθῶσι ν' ἀντεπεξέλθωσι καὶ κατὰ τῶν ἀοράτων ἐκείνων δυνάμεων αἵτινες παρακωλύουσι τὰς πρὸς τὴν πρόοδον δράσεις καὶ νὰ ἐπιβάλωσι τὴν ἀναγνώρισιν τῆς εὐγενοῦς αὐτῶν καταγωγῆς.

Οἱ Ρωμοῦνοι ὡς καὶ ἡμεῖς οἱ νεώτεροι Ἕλληνες εἰς τοὺς ἀρχαίους διδασκάλους τῆς ἀνθρωπότητος ὀφείλομεν τὴν ἀναζωπύρωσιν τοῦ πνεύματος ἡμῶν πρὸς τὴν δι' αἱμάτων ἀποκτηθεῖσαν ἀνεξαρτησίαν μας καὶ τὰς χρηστὰς περὶ τοῦ μέλλοντος ἐλπίδας μας. Τοῦτο εἶναι, εἶπεν ὁ ἡγέτης ὁλοκλήρου τῆς στρατιᾶς ἐκείνης τῶν εὐγενῶν Ρωμούνων σπουδαστῶν τὸ μυστικὸν ὅπερ παρεκίνησε πρό τινος τὴν ρωμουνικὴν νεολαίαν νὰ προσέλθῃ μετ' εὐλαβείας καὶ ψυχικῆς συγκινήσεως εἰς τὴν ἑστίαν τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν, εἰς τὸ λίκνον τῆς ἀνθρωπίνης μορφώσεως, ὅπως ἀντλήσῃ ὡς ἐξ ἁγνῆς πηγῆς τῆς ἀληθείας νέας δυνάμεις πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς πίστεως πρὸς τὰς ἀναλλοιώτους καὶ αἰωνίας ἀληθείας καὶ ἀνανέωσιν τοῦ ζήλου πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἰδεῶδες.

Καὶ δυνατὸν μὲν εἶναι πολιτικαί τινες περιπέτειαι ν' ἀνακόψωσι προσκαίρως τὴν ἀμοιβαίαν δρᾶσιν τῶν δύο φίλων λαῶν, ἀλλ' ἡ αἴγλη τῆς ἀληθείας θὰ συντελέσῃ πρὸς μείζονα αὐτῶν σύνδεσμον. Ἀΐδιον ὅμως ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἀμφοτέρων τῶν ἐθνῶν οἵτινες ἀνταποκρίνονται εἰς τοὺς πόθους ἀμφοτέρων τῶν λαῶν.

Κ. Ν. Μανιάκης

ΚΩΣΤΑ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑ

ΧΙΜΑΙΡΑ

(Ἐπιστολαὶ φίλου μου)

Δὲν εἶνε κανεὶς ὁ ὁποῖος νὰ ἠμπορῇ νὰ χειρίζεται τὸν κάλαμον χωρὶς νὰ γράψῃ εἰς ἡλικίαν εἴκοσι ἐτῶν τὸν Δὸν Ζουάν του, τὸν Βέρθερον καὶ τὸν Ὄρτις.

Καὶ δὲν εὑρίσκεται πάλι κανεὶς στὸν κόσμον ὁ ὁποῖος εἰς ἡλικίαν εἴκοσι ἐτῶν νὰ μὴ ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του πάλλουσαν μπροστὰ σὲ μίαν ἀληθινὴν ὀμορφιὰ — ἔστω καὶ ἂν ἡ ὀμορφιὰ αὐτὴ εἶνε χίμαιρα ἄπιαστη γι' αὐτόν.— Ὅλοι μέσα στὰ στήθη μας ἐκλείσαμε κατὰ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν μας μίαν προσφιλῆ εἰκόνα· ὅλοι ὀνειρευθήκαμε μίαν ἀγάπην ἀπηλλαγμένην ἀπὸ ὑλικὰς ἀπολαύσεις καὶ ὑψουμένην εἰς κόσμους ἄπιαστου ἰδανικοῦ.

Τὴν νεανικὴν αὐτὴν ὀνειροπόλησιν ἑνὸς φίλου μου— ὁ ὁποῖος σήμερα δυστυχῶς δὲν ζῇ — ἔρχομαι νὰ ξεσκεπάσω, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι κανεὶς δὲν θέλει γελάσῃ μὲ τὰ παράδοξα ὄνειρά του, ἀλλ' ὅλοι θέλουσιν νἱοθετήσῃ τὰς χιμαίρας, τὰς ὁποίας ἂν μὲν εἶνε νέοι κρύβουν κι' αὐτοὶ στὰ στήθη, ἂν δὲ παρέκαμψαν τὴν ἡλικίαν τῶν ὀνείρων δύνανται νὰ τὰς ἀνεύρουν μέσα στὰς ἀναμνήσεις των.

Εἶνε μερικαὶ ἐπιστολαί, τὰς ὁποίας μοῦ ἔστειλεν ὁ φίλος αὐτὸς ὅτε ἤμουν μακρυὰ ἀπὸ τὴν ἀγαπητήν μου Ζάκυνθον καὶ τὰς ὁποίας τώρα φέρνω στὸ φῶς.

Καὶ πιστεύω ὅτι θὰ μὲ συγχωρήσῃ ἡ ἀγαπητὴ ψυχὴ

τοῦ φίλου μου γιατί ξεσκεπάζω μυστικὸ ποῦ θὰ ἐπεθύμει ἴσως νὰ μείνῃ κρυμμένο, καθὼς δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ μὲ συγχωρήσῃ καὶ ὁ ἀναγνώστης ἐκεῖνος, ὅστις θὰ νομίσῃ, ὅτι αἱ φιλικαὶ ἐπιστολαὶ οὐδένα λόγον ἔχουν νὰ παρουσιάζωνται εἰς τὴν δημοσιότητα.

Ἔγραφον ἐν Ζακύνθῳ τὸν Δ)βριον τοῦ 1900.

Κώστας Καιροφύλας

24 Μαρτίου 18...

Ἀρχίζω φίλε μου, νὰ σοῦ γράφω τὰς ἐπιστολάς μου ἐν εἴδει ἡμερολογίου, ἀφοῦ τὸ ἀπαιτεῖς.

Ἀλλὰ ποίαν τάχα εὐχαρίστησιν θὰ βρίσκῃς, αὐτοῦ στὴν ὡραία πρωτεύουσα ποῦ βρίσκεσαι, νὰ διαβάζῃς τὸ ἡμερολόγιον ἑνὸς ὁ ὁποῖος εἶνε καταδικασμένος νὰ κόβῃ τὰ φτερὰ τῆς φαντασίας καὶ νὰ ζῇ μὲς στὸ στενὸ αὐτὸ νησάκι;

Ἀλλ' ὅμως μοῦ εἶνε πολὺ ἀγαπητὸ τὸ νησάκι αὐτό· τὸ γνωρίζεις πολὺ καλά, παληέ μου φίλε, καὶ τὸ προτιμῶ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη διαμονή.

Δὲν ξέρω γιατί...ἀλλὰ ὁ ἥλιος, ἡ διαύγεια τοῦ ὁρίζοντος, τ' ὡραῖο γαλάζιο χρῶμα ποῦ δανείζεται ἀπὸ τὸνοὐρανὸ ἡ θάλασσα μοῦ ἔχουν γεμίσῃ τὴν καρδιὰ ἀπὸ ἠρεμίαν.

Καὶ στὸ λόφο ἐδῶ τὸν καταπράσινο, ὅπου τὸ μικρό μου ἐξοχικὸ σπητάκι βρίσκεται, ἡ θερμότης τοῦ χρυσοῦ μου ἥλιου δίνει ζωὴ σ' ὅλα τ' ἀντικείμενα τὰ ναρκωμένα ἀπὸ τὸ ψῦχος.

Ὁ ἥλιος χαρούμενος τὴν ἀνοιξιάτικην αὐτὴν αὐγὴ παίζει ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου, τὰ λούλουδα παίρνουν ἀπὸ τὲς ἀχτίδες του ζωή, ὁ κάμπος ξανσνειώνει κι' ἑτοιμάζεται νὰ φορέσῃ τὸ μυριόχρωμα πέπλο.

Καὶ ξαπλωμένος κάτω στὸν κῆπο θυμόμουν τὰ περασμένα, ἐνῷ ἡ πρωϊνὴ δροσιὰ εἶχεν ἀφήσῃ ἀκόμη τὰ διαμαντάκια της ἀπάνω στὰ πράσινα καὶ τρυφερὰ φύλλα.

Συλλογιζόμουν τὴν παιδική μου ἡλικία—τὴ γλυκειὰ κι' εὐτυχισμένη ἐκείνη ἡλικία ποῦ τρέχει ἀμέριμνη καὶ ἤρεμη σὰν τὸ μικρὸ καὶ διαμαντόνερο ρυάκι.

Καὶ θυμόμουν πῶς ἔπαιζα μέσα σ' αὐτὸν τὸν ἴδιο κῆπο, πῶς τραγουδοῦσα χαρούμενος, πῶς ἐπηδοῦσα ἀμέριμνος καὶ ἔκλαια ἂν ἴσως κανένα ξύλινο παιγνιδάκι μοῦ ἔσπαζεν, ἂν ἴωως ἡ Κάκια—τὸ ἀγαπημένο τοῦ σπητιοῦ γατάκι—μοῦ ἔσχιζε τὰ χάρτινα κοκόρια ποῦ μονάχος μου κατεσκεύαζα.

Καὶ περνοῦσαν στὸ νοῦ μου ὅλες αὐτὲς ἡ παιδικὲς ἀναμνήσεις, ὅλα αὐτὰ τὰ μύρια μ κροσκοπικὰ τ ί π ο τ ε, ποῦ ἔμεναν ζωντανὰ ἀκόμη στὸ νοῦ μου.

Κι' ἐσυλλογιζόμουν ὅλον αὐτὸ τὸ παρελθόν, ἐνῷ ὁ χρυσὸς ἥλιος ἐθέρμαινε τὴν κρυερὴν ἀνοιξιάτικην αὐγὴ καὶ ἔδινε ζωὴ στὴ γύρω πλάσι.

Τὰ παιδικὰ τὰ χρόνια περνοῦν σὰν ὄνειρο ποῦ τῶχει κανεὶς κλεισμένο στὸ νοῦ του, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ παραστήσῃ μὲ ζωντανὲς εἰκόνες.

Γνωρίζεις τὸν χαρακτῆρά μου. Εἶμαι ὁ αἰώνιος ἰδανιστής, ὁ ρεμβάζων παντοῦ, πάντοτε, γ.ὰ κάθε τι.

Φθάνει μία ὡραία εἰκόνα γιὰ νὰ μὲ κάμῃ ν' ἀνατριχιάσω, φθάνει ἕνα μελαγχολικὸ τραγοῦδι γιὰ νὰ μοῦ σκλαβώσῃ τὴν καρδιά, φθάνει ἕνα δάκρυ γιὰ νὰ κάμῃ τὲς τρίχες τῆς κεφαλῆς μου νὰ σηκωθοῦν. Ἡ ψυχή μου ξεχειλίζει ἀπὸ τὴ μελῳδία τῆς ρέμβης.

Καὶ τὸ παραμικρότερο πρᾶγμα βρίσκει ἀντίλαλο στὴν τρυφερὴ κι' εὐαίσθητη ποιητικὴ καρδιά μου.

Ἐγεννήθηκα ποιητής, ἀδιάφορο ἂν δὲν γράφω τραγούδια. Πολλοὶ ὀλίγοι ἀπὸ ἐκείνους ποῦ γράφουν στίχους εἶνε ἀληθινοὶ ποιηταί.

Δὲν τὸ λέγω γιὰ ἐσέ, φίλε μου, γιατὶ ἐσὺ ἔχεις ὅλη τὴ φωτιὰ τῆς ποιήσεως στὰ τραγούδια σου κι' ἔπειτα σὲ κάθε ὁμιλία ἐξαιροῦνται οἱ παρόντες.

Ὥστε μὴ κακοφανισθῇς γι' αὐτὸ ποῦ πειὸ ἐπάνω γράφω.

Εἶμαι πλημμυρισμένος ἀπὸ τὴν ποίησι τῶν αἰσθήσεων, ἀπὸ τὴν ποίησιν ἐκείνη ποῦ γεννᾶται μέσα στὴν καρδιά, σοῦ ἐπαναλαμβάνω.

Πολὺ καλὰ τὸ γνωρίζεις αὐτό, ἐσὺ ὁ ἀχώριστος τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας φίλος, ἐσὺ εἰς τὸν ὁποῖον μυριάκις ἔχω διηγηθῇ τὰ ὄνειρά μου — τὰ ἄγραφα αὐτὰ τραγούδια μου,—τὰς ἐπιθυμίας μου, τὰς χιμαίρας μου.

Θυμᾶσαι τὴν ἡμέρα ἐκείνη ποῦ προσπαθοῦσες νὰ μὲ πείσῃς νἀρθῶ μαζί σου στὴν πρωτεύουσα, τί σοῦ ἀπήντησα ἐγώ;

—Ἡ καρδιά μου—σοῦ εἶπα—εἶνε φυτρωμένη ἐδῶ. Μήπως μπορεῖ τάχα κανεὶς νὰ κόψῃ τὸ μενεξὲ γιὰ νὰ τὸν φυτεύσῃ ἀλλοῦ; Σὰν μείνῃ χωρὶς ρίζα θὰ μαραθῇ.

Τὸ θυμᾶσαι αὐτό; Καὶ θυμᾶσαι ἀκόμη τὴν πρώτη μου ἀγάπη ποῦ τόσον ἄσχημο τέλος ἔλαβε; Θυμᾶσαι τὰς περιπετείας καὶ τὰ βάσανα εἰς τὰ ὁποῖα μ' ἔρριψεν ἡ πρώτη μου αὐτὴ ἀγάπη;

Ἔκτοτε δὲν ἀγάπησα πλειὰ ποτέ

Ἔκλεισα τὲς πόρτες τοῦ μυστικοῦ αὐτοῦ ξωκκλησιοῦ τῆς καρδιᾶς μου καὶ δὲν τὲς ἄνοιξα ἄλλο ποτέ, ἀγκαλὰ καὶ πολλὲς φορὲς τὲς ἐκτύπησε τὸ πτερωτὸ τῆς Ἀφροδίτης παιδὶ μὲ τὸ μαγευμένο του τὸ τόξο.

Ἕνα μονάχα πρᾶγμα λατρεύω, τώρα· τὴν φύσι. Καὶ γι' αὐτὸ κάθημαι γιὰ πολλὲς ὧρες κατάμονος κυττάζοντας τὸν κάμπο, τὴ χλόη, τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ θάλασσα.

Καὶ ὅλα αὐτὰ γεμίζουν τὴν καρδιά μου ἀπὸ ἤρεμην εὐχαρίστησι, ἀπὸ τρυφερὴν εὐτυχία, ἀπὸ γελαστὰ ὄνειρα.

Σήμερα τὸ πρωϊ ἐκαθόμουν στὸν ἐξώστη τοῦ μικροῦ μου ἐξοχικοῦ σπητιοῦ, ποῦ στέκει στὴν ἄκρη τοῦ καταπράσινου λόφου, λὲς κι' εἶν' ἕτοιμο νὰ πέσῃ γιὰ νὰ λουσθῇ στὰ γαλανὰ τοῦ Ἰονίου κύματα. .

Μέσα στὴν καρδιά μου ἐβασίλευε θαυμαστὴ γονιμότης, σὰν τὴν γονιμότητα τῆς ἀνοιξιάτικης αὐτῆς αὐγῆς. Ἡ καρδιά μου ἐφούσκωνεν ἀπὸ ὄνειρα, ἐπλημμύριζεν ἀπὸ ἐπιθυμίας χιμαιρικάς, ἐξεχείλιζεν ἀπὸ πόθους ἀσυλλήπτους.

Ἤμουν μόνος αὐτὴ τὴν ἡμέρα καὶ αἰσθανόμουν τὴν γοητείαν τῆς ζωῆς εἰς τὸ μέρος αὐτό, ποῦ ἐφκειάσθη γιὰ ψυχές, σὰν τὴ δική μου, ὀνειροπόλες.

Ξάφνου ἀπὸ μακρυὰ ἐδιάκρινα ἕνα ὡραῖο καράβι, μικρό, κομψό, νὰ σχίζῃ τὴ θάλασσα καὶ νὰ διευθύνεται μέσα στὸν λιμένα μας

Ἦταν χωρὶς ἄλλο θαλαμηγός. Κάτασπρη σὰν τὸν κύκνο καὶ περήφανη σὰν αὐτὸν ἔτρεχεν, ἐνῷ ὁ ἕλικας ἄφηνε πίσω του ἀφρισμένη γραμμή.

Σὲ λίγο μπῆκε στὸ λιμένα, ἄρραξε κι' ἔδεσε σιμὰ στὴ μικρὴ τοῦ λιμένος πλατεῖα.

Ἀφοῦ τὴν κύτταξα γιὰ λίγο τὴν κομψὴ θαλαμηγό, ἔπειτα ἐγύρισα ἀλλοῦ τὸ βλέμμα μου. Ἀπέναντι, στὴν ἀντικρυνὴ στεριά, τὸ γέριο Ἐνετικὸ κάστρο ῥιμαγμένο μοῦ ἔδειχνε τὰ μαυρισμένα ἐρείπιά του.

Κάτου ἐκεῖ μακρυά, καΐκια μικρὰ μὲ φουσκωμένα πανιὰ ἀρμένιζαν, δυὸ καράβια μ' ὅλη τὴν ἁρματωσιά

των ἁπλωμένη περίφανα πετοῦσιν στὰ γαλανὰ τὰ κύματα, σπρωχνώμενα ἀπὸ τὴν ἀλαφρὴ πνοὴ τοῦ μπάτη.

Καὶ γ' ἀρκετὴ ὥρα στεκόμουν ἐκεῖ ἀκίνητος, κυττάζοντας τὴν ἀπαράμιλλην αὐτὴ θαλασσογραφία τοῦ Δημιουργοῦ.

Ἔπεια ἐμπῆκα στὸ σπῆτι, γιατ' ἦταν ὥρα τοῦ φαγητοῦ. . . .

Αὐτὴ τὴ ζωὴ κάνω, φίλε μου, στ' ἀγαπημένο μας νησάκι, ζωὴ καλογερικὴ – εἶν' ἀλήθεια — ἀλλ' ἀγαπητὴ σ' ἐμέ.

Δὲν μ' ἀρέσει ὁ θόρυβος τοῦ κόσμου. Προτιμῶ τὴν συναυλίαν τῶν πουλιῶν ποῦ στήνουν ἀπάνω στὰ δένδρα, τὸ κελάρυσμα τοῦ ξάστερου ρυακιοῦ, τὸν καθρέφτη τοῦ ὡραίου οὐρανοῦ μας ἀπ' ὅλας τὰς διασκετάσεις τῆς πρωτευούσης ποῦ μοῦ γράφεις. Ἀπ ὅλα τὰ θεάματα μ' ἀρέσει τὸ θέαμα τῆς φύσεως καὶ ἀπ' ὅλας τὰς ἐμπνεύσεις ἡ ἤρεμη ἔμπνευσις τῆς πρασινάδας καὶ τῆς μονώσεως.

✠

31 Μαρτίου, βράδυ.

Δὲν ἠξεύρω τὸ γιατί : εἶνε ὅμως κάποια αἰσθήματα ποῦ λὲς καὶ προαναγγέλλονται εἰς τὴν ψυχὴ μὲ κάποιο μαγικὸ προαίσθημα.

Ὁ ἥλιος μ' ἔκαμε ν' ἀποβάλω τὴν ὀκνηρία μου καὶ νὰ κάμω ἕνα περίπατον ἐκείνην τὴν ἡμέρα.

Σὰν κάποιο μυστικὸ προαίσθημα νὰ μ' ἔσπρωχνε στὸν περίπατον αὐτόν.

Ἐβγῆκα ἀπὸ τὸ σπῆτι κι' ἐτράβηξα στὸν Ἅη Νικόλα.

Τὸ γνωρίζεις τὸ μαγικὸ αὐτὸ μέρος τοῦ νησιοῦ μας, τὸν ἀγαπημένο μου περίπατο, ποῦ τόσες φορὲς σ' ἔσυρα ἕως ἐκεῖ γιὰ νὰ σοῦ διηγηθῶ τοὺς κρυφούς μου πόνους σιμὰ στὸ φτωχικὸ ξωκκλῆσι, ἐνῷ ἐσύ, ὁ πάντοτε στωϊκός, τοὺς ὑπεδέχεσο μ' ἕνα αἰώνιο χαμόγελο.

Ἐστάθηκα στὸ ὕψωμα αὐτό, λίγο παρακάτω ἀπὸ τὴν ἐκκλησοῦλα τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐφώναξα τὴν Ἀναστάσαινα — τὴν θυμᾶσαι τὴν ἀγαθὴ ἀλλὰ παράξενη γρηά, μὲ τὸ μαντηλοδεμένο κεφάλι της καὶ τὴ φτωχικὴ καθαρὴ ποδιά της — καὶ τῆς ἐγύρευσα ἕνα κάθισμα.

Μικρὰ ἀραιὰ καὶ κάτασπρα συννεφάκια, σὰν τόσα πρόβατα, ἀνέβαιναν στὸν οὐρανὸ κι' ἐσκέπαζον κάπου κάπου τὸν ἥλιο. Ἀλλ' ἔπειτα ἀπὸ λίγο ὁ ἥλιος τὰ ἔδιωχνε καὶ παρουσιάζετο πάλι — ἔπειτα ἀπὸ στιγμιαία ἐξαφάνισι — μ' ὅλη του τὴ λάμψι, ἕτοιμος νὰ χρυσώσῃ τὸν κάμπο, πρόθυμος νὰ τοῦ χαρίσῃ ζωὴ καὶ γονιμότητα.

Ἐγὼ μονάχος μου ἐρέμβαζα. Ἡ Ἀναστάσαινα μοῦ ἔφερε ἕνα παληὸ ξύλινο κάθισμα. Καὶ ἀφοῦ τὴν εὐχαρίστησα ἐξηκολούθησα τὴν ρέμβην μου.

Κάτου ἐκεῖ πρὸς τὰ δεξιὰ ἐφαίνετο μία λωρίδα γαλανῆς θάλασσας ἀκίνητη, νεκρή, χωρὶς οὔτε κἂν ἕνα ἀγεράκι νὰ ρυτιδώνῃ τὰ νερά της. Καὶ μέσα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἥσυχη θάλασσα ξεφύτρωνε τὸ βουνὸ τοῦ ἀντικρυνοῦ νησιοῦ, ψηλό, γυμνό, στακτερό.

Κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα μου ξαπλωνότουν ὁ κάμπος καταπράσινος. Ἄπειρα ἀγροτικὰ σπητάκια μυριόχρωμα τὸν ἐστόλιζαν καὶ γύρω στὲς ράχες σκαλωμένα ἐκρέμοντο τὰ μαγικὰ χωριὰ τοῦ ὡραίου μας νησιοῦ.

Κι' ἐφαίνετο τὸ καμπαναριὸ τοῦ ἀντικρυνοῦ χωριοῦ, ψηλό, περήφανο, μέσα στὰ μικρὰ λευκὰ σπητάκια ποῦ ἐσχημάτιζαν τὸ χωριό.

Ἀριστερᾷ, πάλι πρασινάδα, πάλι κάμπος, παντοῦ κάμπος, παντοῦ πρασινάδα. Καὶ ὁ ἥλιος τὰ ἐχρύσωνεν ὅλα, ἔδιδε ζωὴ στὴ χλόη, ἐλαμπύριζεν ἐπάνω στὴν ἀντικρυνὴ περήφανη κουκουναριὰ ποῦ στέκει σιμὰ στὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ.

Κάπου-κάπου κανένα πουλάκι μὲ γλυκὸ τερέτισμα πηδοῦσε ἀπὸ τὸ ἕνα δένδρο στ' ἄλλο καὶ μικρὰ κοπάδια ἀπὸ πρόβατα ἐνανούριζαν μὲ τὸ γλυκὸ κουδούνισμά των τὸ ἥσυχο ρέμβασμά μου.

Καὶ πάλι κανένα σύγγνεφο ἐσκέπαζε τὸν ἥλιο καὶ μ' ἔκανε ν' ἀφαιρεθῶ ἀπὸ τὴν ρέμβην μου καὶ ν' ἀντικρύσω τὸν ἀδιάκριτο ποῦ μῶκλεψε τὴν εὐτυχία τοῦ φωτὸς καὶ τῆς θερμότητος. Γιατί φαίνεται πῶς δανείζεται κανεὶς λίγη θερμότητα καὶ ζέσι ἀπὸ τὴν ἄπειρην ἐκείνη ζωὴ ποῦ πλημμυρεῖ τὸν ἥλιο.

Ξάφνου ὅμως τ' ὀνειροπόλημά μου διεκόπη.

Ἄκουσα πίσω μου ὁμιλίες, βήματα, γέλοια. Καὶ γυρίζοντας βλέπω πέντε ἄτομα, ἄγνωστα σ' ἐμέ, πρόσωπα ποῦ πρώτη φορὰ τὰ ἔβλεπα.

Μ' ἐπλησίασαν καὶ μ' ἠρώτησε σὲ γαλλικὴ γλῶσσα ἕνας ἀπ' αὐτοὺς — ὁ γεροντότερος, μὲ πυκνὰ γένεια — ἂν μποροῦν νὰ κάμουν ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος τὸ γῦρο γιὰ νὰ φθάσουν πάλι στὴ χώρα.

— Μπορεῖτε βέβαια — ἀπήντησα ἐγὼ στοὺς ἀγνώστους αὐτούς, — ἀλλὰ δὲν γνωρίζετε τὸν δρόμο. Ἂν ἐπιθυμῆτε ὅμως μπορῶ νὰ σᾶς συντροφεύσω.

Μὲ ἄπειρες εὐχαριστήσεις ἐδέχθησαν τὴν προσφοράν μου.

Ἐξεκινήσαμε γιὰ τὸν γῦρον αὐτόν, τὸν γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Γῦρος τοῦ Κυδωνιοῦ». Ἀλλ' ἀλήθεια — τί ἀνόητος ποῦ εἶμαι — δὲν σοῦ ἐσύστησα τὴν συντροφιά μου.

Ἦσαν λοιπὸν τρεῖς ἄνδρες. Ὁ ἕνας ἦταν πενῆντα περίπου χρόνων, οἱ ἄλλοι δύο ἦσαν πολὺ νέοι, παιδιὰ ἀκόμη.

Εἴκοσι δύο χρόνων ὁ ἕνας, δέκα ἐννέα ὁ ἄλλος, μὲ φυσιοχνωμίαν ἀριστοκρατικήν.

Μαζὶ μ' αὐτοὺς ἦσαν δύο γυναῖκες. Ἡ μία ἐφαίνετο σαράντα χρόνων, λεπτή, μὲ χαρακτηριστικὰ ὡραῖα, εὐγενικά, ἀναστήματος μετρίου.

Ἐδιατηροῦσεν ἀκόμη ἀρκετὰ καλὰ τὴν ὀμορφιὰ ποῦ θὰ ἔλαμπε βέβαια ὅταν θὰ εἶχε τὴν εὐτυχισμένην ἡλικία τῶν εἴκοσι ἐτῶν.

Μένει ἀκόμη νὰ σοῦ συστήσω ἄλλην μίαν. Ἀλλὰ σ' αὐτὴν θὰ λεπτολογήσω λιγάκι, γιατί αὐτὴ θὰ γίνῃ ἡ ἡρωΐς τοῦ θλιβεροῦ μου ὀνείρου.

Οὔτε ψηλή, οὔτε χαμηλή· ἀκριβῶς στὸ δικό μου τὸ ἀνάστημα· ξανθή, πολὺ ξανθή, μὲ πρόσωπο κόκκινο — ὄχι κόκκινο — τριανταφυλλί, ἂν μπορῇ κανεὶς νὰ τὸ πῇ. Μὲ λαιμὸ ποῦ ἔμοιαζε σὰν τοῦ κύκνου.

Ἦτο μόλις δεκαεπτὰ ἐτῶν, λεπτοκαμωμένη, μία μορφὴ ποῦ ἔδειχνε πῶς τὸ ἰώδιον εἶχε χαρίσῃ στὴν ὀμορφιά της ἕνα χνοῦδι βελουδένιο θαλασσινῆς ἁλμυράδας.

Ἦταν ζωγραφισμένη μὲς τὸ βλέμμα της ἡ εὐτυχία, στὰ χείλη της, τὰ κοραλένια της χείλη, ἐλαμπύριζεν ἡ ἀθῷα ἡδονικότης τῶν δέκα ἑπτὰ ἐτῶν. Στ' ἀμυγδαλωτά της μάτια ἐκλειοῦσε ὅλη τὴ ζωηρότητα καὶ τὴ διαύγεια κόρης τοῦ Βορρᾶ. Κι' ἔφερνε στὸ νοῦ μου τὴν Ὀφηλία, τὴ Μαργαρίτα τοῦ Φάουστ, τὴ γλυκειὰ Λενόρα τῶν γερμανικῶν παραδόσεων, τὴν ἀσύλληπτη Λορελάη τῆς ὑπερβορείου φαντασμαγορίας.

Τὰ χρυσᾶ μαλλιά της, ποῦ ξέπλεκα ἐπαιγνίδιζαν στὸν ἀγαλματώδη λαιμό της, ἔπεφταν ἕως τὴ ζώνη κι' ἀγκάλιαζαν τὴν τορνευτὴ μέση της. Μέσα στὰ μαλλιὰ ἐκεῖνα ἐζωγραφίζετο ἡ δύναμι τοῦ ρυθμοῦ καὶ μέσα στ' ἁπαλά της τὰ στήθη ἐξαγνατεύετο ἡ τρικυμία πόθων ποῦ εὑρίσκοντο ἀκόμη κοιμισμένοι. (*Ἕπεται συνέχεια*)

SONNETI

Τρέξε ἀλλοῦ νὰ δώσῃς τὴ καρδιά σου
τρέξε νὰ κορεσθῇς, κακὴ παρθένα,
κεῖ ποῦ προσμένουν χείλη φλογισμένα,
νὰ δροσισθοῦν μὲ τὰ γλυκὰ φιλιά σου.

Τρέχα ποῦ μάτια ἀπὸ ἀγάπη ξένα
τὸν πόθο τραγουδοῦν στὴν ὠμορφιά σου
τρέχα νὰ βρῇς τὴν ἡδονή· σὲ μένα
μόνο λατρεία εὕρισκες σιμά σου.

Μὲ φτάνει μένα· πάναγνη ἡ ψυχή μου
φιλοῦσε τὴ παρθενικὴ ψυχή σου·
αὐτὴ ἁγνὴ ἐστάθηκε δική μου.

Μοῦ χάρισε τὸ πρῶτο τὸ φιλί σου.
Κι' ἂν σὺ χαρίζῃς τώρα τὸ κορμί σου·
ἡ ἁγνὴ παρθένα βρίσκεται μαζῆ μου.

Αὔγουστος 1903

Μίμης Ἀφεντάκης

Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΚΡΙΤΑ ΘΡΥΛΛΟΣ

Οἱ αἰῶνες ἐσεβάσθησαν τὴν περίεργον παράδοσιν.

Εἰς ἄλλην ἐποχὴν ἴσως ἡ μείζων ἀνθρωπότης θὰ ἀπεδέχετο αὐτὴν ἀβασανίστως ὡς γεγονὸς ἀναμφισβήτητον καὶ ἡ παραδοχὴ ἐνδεχομένων ἀσημάντων ἀλλοιώσεων ὡς συντελεσθεισῶν ἐν τῷ χημείῳ τοῦ χρόνου ἤθελεν εἶσθαι ἡ μεγαλειτέρα αὐτῆς παραχώρησις. Τὴν σήμερον ὅμως τὰ πράγματα μετεβλήθησαν. Ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος δὲν εἶναι τόσον εὔκολος εἰς τὴν πέψιν αὐτῶν, ὡς γεγονότων ἀποκυημάτων τῆς φαντασίας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀπιθάνων. Οὕτως ἀδύνατον νὰ εὑρεθῇ εἰς μεταξὺ χιλίων ὅστις νὰ ἐνωτισθῇ ὡς ἱστορικὴν παρακατεθήκην τὴν περὶ τοῦ Ἀκρίτα παράδοσιν, σχεδὸν δὲ πάντες θὰ ζητήσωσιν εἰς τὸ βάθος αὐτῆς κεκαλυμμένην ἀλήθειαν, ἡ ὁποία μόνον ὑπὸ τοιαύτην μορφὴν ἠδύνατο νὰ περιέλθῃ εἰς ἡμᾶς ἐξ ἐποχῆς ὑπεικούσης εἰς συνθήκας διαφόρους.

Οἱ παροικοῦντες τὸν Πόντον πάντες σχεδὸν ἤκουσαν νὰ γίνεται λόγος περὶ τοῦ Ἀκρίτα.

Κατῴκει σπήλαιον δίτρητον (τουρκιστὶ ὀνομαζόμενον «Δελικλὶ τάch») ὄπισθεν τῶν τειχῶν τῆς Τραπεζοῦντος καὶ εἰς ἀπόστασιν ἀπ' αὐτῆς μεγάλην. Ἐκεῖ διαιτώμενος ὡς ἐρημίτης εἶχε καθῆκον νὰ προφυλάξῃ τὴν αὐτοκρατορίαν ἐξ ἐνδεχομένων ἐπελάσεων.

Ὅλοι ἐγνώρισαν αὐτὸν πιστὸν εἰς τὸ καθῆκον.

Ὑπὸ τὴν δειλὴν λάμψιν τῶν ἀστέρων ἢ ὑπὸ τὸ ἡμίφως τῆς σβεννυμένης ἡμέρας, ἢ ὅτε ὁ ἥλιος ἐπεξέτεινε περὶ αὐτὸν τὸ ἀραχνοῦφαντον αὐτοῦ φωτεινὸν δίκτυον ἐφ' ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, ἡ φαρέτρα οὐδέποτε ἐγκατέλιπε τὸν Ἀκρίταν. Ὁ κάματος τὸν ἠνάγκαζε βεβαίως νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ νὰ χαλάσῃ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς πόλεως, οὐδέποτε ὅμως ἐχάλασε τὴν χεῖρά του ἐκείνην ἐξ ἧς εἶχεν ἀνηρτημένην τὴν φαρέτραν. Εἴτε περιεφέρετο ἄγρυπνος, εἴτε ἐκοιμᾶτο ὡς ὁ λαγωός, ἦτο πάντοτε ἕτοιμος νὰ ἀντιληφθῇ ἐπικειμένην ἐπέλασιν καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν κίνδυνον ἀπὸ τῆς αὐτοκρατορίας.

Μίαν ἡμέραν τὸν ἐπλησίασε κάποιος καὶ ἐπρότινεν εἰς αὐτὸν διαγωνισμὸν σκοποβολῆς — ἦτο ἡ ἐποχὴ τῶν μεγάλων ἀνακαλύψεων.

Ἐγένετο ἔξαλλος.

Νὰ τὸν προκαλέσωσιν αὐτόν, τὸν Ἀκρίταν, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἀνέφερον ἑκάστοτε μετὰ θαυμασμοῦ οἱ δεξιώτεροι τοξόται !

Διεκήρυξεν ὅτι ἦτο ἕτοιμος νὰ διγωνισθῇ ἔστω καὶ μὲ αὐτὸν τὸν διάβολον, ἔστω καὶ μὲ τὴν σατανικωτέραν ἐπινόησιν.

Ἤδη διέπραξεν ἀπερισκεψίαν. Ἀλλ' ἴσως ὑπήκουεν εἰς τὸ πεπρωμένον !

Ὁ σκοπὸς ἐτέθη. Ὁ Ἀκρίτας ἐσκόπευσε. Καὶ ἀπέτυχεν. Ἀλλὰ δὲν ἀπηλπίσθη· ἦτο μακρὰν ὁ σκοπός, θὰ ἀπετύγχανεν ἐπίσης ὁ συναγωνιστὴς καὶ θὰ ἠγωνίζοντο ἐκ νέου.

Ἐδῶ ἀκριβῶς ἠπατᾶτο.

Ὁ δόλιος ἀντίπαλος κατεβίβασεν ἐκ τῶν ὤμων του ἀντικείμενον ἐπίμηκες ὡς ἐδεικνύετο ἐκ τοῦ ὑφάσματος τὸ ὁποῖον τὸ περιέβαλλε. Μία κίνησις τῆς χειρός, δύο δευτερόλεπτα, καὶ ὁ σκοπὸς ἐξηφανίσθη.

Τετέλεσται! Ὁ πυροβολητὴς ἐνίκησε τὸν τοξότην...

* *
*

Καιρίως πληγεὶς ἐν τῇ φιλοτιμίᾳ αὐτοῦ ὁ Ἀκρίτας παρῃτήθη ἀμέσως τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ἵνα ἀποθάνῃ μακρὰν αὐτῆς, μὴ δυνάμενος νὰ ἐπιζήσῃ τοιούτου αἴσχους, ἀφωσιωμένος ἀντιπρόσωπος πολιτισμοῦ μαραινομένου.

Οὕτω διηγεῖται ἡ παράδοσις.

Καὶ εἰς τὴν ὅλην ποιητικὴν εἰκόνα προσδίδει τι τὸ πενθιμότερον ὁ τρόπος τοῦ θανάτου τοῦ ἥρωος ἀναδεικνύων συγκινητικωτέραν τὴν αὐτοθυσίαν.

Τὸ φονικὸν ρεῦμα τοῦ Πόζιτου ἀνέλαβε νὰ ἀποκρύψῃ τὸ ὄνειδος μετ' ἀπκνθρώπου προθυμίας. Ὁ ποταμὸς ἀπέδωκε ταχέως τὸ πτῶμα αὐτοῦ διατηροῦν γαλήνιον φυσιογνωμίαν. Καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔκτασιν οὐδὲν σημεῖον βίας· ἐφαίνετο ὅτι ἀπέθνησκεν οἰκειοθελῶς. Σφιγκτὸς σπασμὸς τῶν δακτύλων ἐδείκνυε μόνον ὅτι καὶ θνήσκων ἐνηγκαλίζετο τὴν φαρέτραν, ὡς ἵνα συναποκομίσῃ τὸ κλέος σβεννυομένης ἐποχῆς, αὐτὸ τὸ πρώτιστον ἰδανικὸν ψυχορραγοῦντ κόσμου.

*
* *

Οὕτως ἔχουσα περιῆλθε μέχρις ἡμῶν ἡ παράδοσις περὶ τοῦ παραδόξου τούτου θύματος μιᾶς κοινωνικῆς ἀνατροπῆς.

Εἶναι τάχα γεγονός, ἢ μήπως συμβολίζῃ τὴν μωρὰν ἐμμονὴν τῆς κοινωνίας πρὸς ὅ,τι ἐκληρονόμησε καθεστώς, πρὸς ὅ,τι δὲν εἶναι πρόοδος ;

Ἐν Sochoum (Ρωσσία) 24 Ὀκτωβρίου 1893.

Κ. Σουμελίδης

Η ΑΥΡΗΛΙΑΝΗ ΠΑΡΘΕΝΟΣ

[Ἀνεγνώσθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Φ.Συλλόγου «Παρνασσοῦ» τῇ 11 Φεβρουαρίου 1901].

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΦΡΑΓΚΙΑ

(Συνέχεια).

Ἡ παραλυσία αὕτη τοῦ στρατοῦ κατέστη τόσον ἐπίφοβος, ὥστε τὸ Συμβούλιον τοῦ Βασιλέως κατεῖδε τὴν ἀνάγκην νὰ καταφύγῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν Ἰωάνναν δ' Ἄρκ, τὴν μόνην δυναμένην νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὸν στρατὸν τὴν πειθαρχίαν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν

Λησμονοῦσα τὴν ἀγνωμοσύνην τῆς φθονερᾶς Αὐλῆς ἡ ἀνεξίκακος κόρη, ἐδέχθη προθύμως τὴν ἀποστολὴν καὶ ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ πολιορκεῖ καὶ κυριεύει δι' ἡρωϊκῆς ἐφόδου τὴν πόλιν Saint Pierre le Montier, ἐπιχειρεῖ δε νὰ προσβάλῃ τοὺς Ἄγγλους ἐν αὐτῇ τῇ Νήσῳ τῆς Γαλλίας καὶ ἐν Πικαρδίᾳ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Αὐλὴ τοῦ Καρόλου εἰς τοῦτο μὲν ἀντέστη ρητῶς, περιέπεσε δὲ καὶ πάλιν εἰς τὴν συνήθη αὐτῆς ῥαστώνην καὶ ἀδράνειαν, ἡ Ἰωάννα, ἀπολέσασα πλέον πᾶσαν ἐκ τοῦ Βασιλέως ἐλπίδα, καταλείπει ἄνευ ἀδείας τοῦ Βασιλέως τὸ στρατόπεδον τῇ 28 Μαρτίου 1430 καὶ ἐπὶ κεφαλῆς μικροῦ στρατιωτικοῦ σώματος διευθύνεται πρὸς ἄρκτον. Νικᾷ καὶ διασκορπίζει τοὺς Ἀγγλους ἐν Lagny καὶ σπεύδει ταχεῖα πρὸς βοήθειαν τῆς ὑπὸ τῶν Ἄγγλων καὶ τῶν Βουργουνδίων πολιορκουμένης Κομπιέννης.

Καὶ ἰδοὺ ἡ Κομπιέννη, τὸ ἀπαίσιον τέρμα τοῦ ἐνδόξου πολεμικοῦ σταδίου τῆς δεκαοκταετοῦς ἡρωΐδος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἄρχεται τὸ δεύτερον οὐχ ἧττον ἔνδοξον στάδιον τῆς ὀδύνης καὶ τοῦ μαρτυρίου.

Τὴν πρωΐαν τῆς 23 Μαΐου 1430 ἡ Ἰωάννα εἰσῆλθεν εἰς τὴν πολιορκουμένην πόλιν μετὰ τροφῶν καὶ ἐφοδίων, τὴν ἑσπέραν δὲ τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπεχείρησε τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην ἔξοδον κατὰ τῶν πολιορκητῶν.

Τὸ σχέδιόν της, θαυμάσιον ἐν τῇ τολμηρίᾳ του, ἦτο νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τῶν Βουργουνδίων τοῦ Margny, νὰ τοὺς καταδιώξῃ καὶ τοὺς διασπάσῃ εἰς τὸ Cloiroy, ἐνῷ ταὐτοχρόνως ὁ διοικητὴς τῆς Κομπιέννης Γουλιέλμος δὲ Κλαβοῦ μετὰ τοῦ ἐν τῇ πόλει στρατοῦ ἤθελεν ἐπέχει τοὺς Ἄγγλους, προσβάλλων καὶ ἀπασχολῶν αὐτοὺς εἰς ἄμυναν, ἐὰν ἐπεχείρουν, διαβαίνοντες τὸν ποταμόν, νὰ καταδιώξωσι τὸ ὑπὸ τὴν Ἰωάνναν σῶμα· αὕτη δ' ἐπανερχομένη ὕστερον, νὰ θέσῃ τοὺς Ἄγγλους μεταξὺ δύο πυρῶν.

Περὶ ὥραν 5ην τῆς ἑσπέρας, ἡ Παρθένος, ἄγουσα ἑξακοσίους ἄνδρας ἐξῆλθε τῆς πολεως καὶ ἐπιπεσοῦσα ραγδαίως κατὰ τῶν Βουργουνδίων κατεδίωξεν αὐτοὺς ἀκατάσχετος. Οἱ Ἄγγλοι ὥρμησαν τότε νὰ διαβῶσι τὸν ποταμὸν καὶ προσβάλωσι τοὺς διώκοντας ἐκ τῶν ὄπισθεν· ἀλλ' ὁ φρούραρχος τῆς Κομπιέννης διευθύνας κατ' αὐτῶν πυκνότατον πῦρ ἐκ τῶν τηλεβόλων τῆς πόλεως, τοὺς ἐκράτησεν. Ἔμελλε δὲ νὰ στέψῃ τὴν ἔξοδον ἐκείνην ἡ νίκη, ὅτε συνέβη αἰφνιδίως γεγονὸς ἀπροσδόκητον.

Οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ὀπισθοφυλακὴν τοῦ νικηφόρου σώματος τῆς Ἰωάννας ἀκούσαντες ὄπισθεν αὐτῶν τοὺς πυροβολισμοὺς, καὶ νομίσαντες ὅτι οἱ Ἄγγλοι, προχωροῦντες μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως, ἔμελλον ν' ἀποκόψωσι τὴν ὑποχώρησιν αὐτῶν, κατελήφθησαν ὑπὸ πανικοῦ καὶ ἐτράπησαν ἀτάκτως πρὸς τὴν πόλιν συμπαρασύροντες καὶ τοὺς πρὸ αὐτῶν.

Ἰδὼν τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην τροπὴν ὁ φρούραρχος τῆς Κομπιέννης καὶ φοβηθεὶς μήπως ἐν τῷ συμφυρμῷ ἐκείνῳ τῶν ἐχθρῶν καὶ τῶν φίλων ὑπὸ τὸ πῦρ τῆς πόλεως πάθωσιν οἱ τελευταῖοι, διέταξε τὴν παῦσιν τοῦ πυρός. Τούτου ἐπωφεληθέντες οἱ πολιορκηταὶ, ἀνέβησαν διὰ κλιμάκων εἰς τὸ πρόχωμα, ἐνῷ οἱ φυγάδες Γάλλοι εἰσώρμων εἰς τὴν πύλην. Ἡ Ἰωάννα, μείνασα ἔξω τῆς πύλης μετ' ὀλιγίστων ἀνδρῶν, περιεκυκλώθη τότε ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. Καὶ ὅταν οἱ περὶ αὐτὴν τὴν παρώτρυναν νὰ σπεύσῃ ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν.

— Σιωπή! ἀπήντησεν ἡ κόρη. Ἐμπρός! Κτυπᾶτε τοὺς Ἄγγλους! Καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ μέσον τῆς συμπλοκῆς.

Ἀλλ' οὐδεὶς τὴν ἤκουε πλέον. Πάντες ὑπεχώρουν πρὸς τὴν πύλην μαχόμενοι. Οὕτω δὲ ἡ Ἰωάννα μόνη σχεδὸν ἀντιμετωπίζουσα τὸν πολέμιον στρατὸν, ὀπισθοχωροῦσα χωρὶς νὰ στρέψῃ τὰ νῶτα, ἀπέμεινε τελευταία ἐπὶ τοῦ πεδίου ὡς ἀπομένει τελευταῖος ὁ γενναῖος κυβερνήτης ἐπὶ τοῦ καταποντιζομένου σκάφους του.

Κατὰ τὴν ἐσχάτην ἐκείνην στιγμὴν συνέβη τι φοβερὸν καὶ ἀνεξήγητον.

Ἤρθη ἡ κινητὴ γέφυρα καὶ ἡ πύλη τῆς πόλεως ἐκλείσθη ὀπίσω τῆς Παρθένου.

Διατὶ ὁ φρούραρχος τῆς Κομπιέννης διέταξε τοῦτο; Τὸ πρᾶγμα δὲν ἐξηγήθη σαφῶς. Ἐγένετο ἆρά γε πρὸς ἀποτροπὴν τῆς εἰσβολῆς τῶν ἐχθρῶν εἰς τὴν πόλιν; Ἤτο ἔργον παρεσκευασμένης προδοσίας;

Ἡ Ἰωάννα ἔμεινεν ἔξω τῆς κεκλεισμένης πόλεως μόνη μετὰ τριῶν καὶ μόνον ὑπολειφθέντων αὐτῇ ἐκ τῆς φρουρᾶς της, περικεκυκλωμένη δὲ στενῶς ὑπὸ πλήθους Πικαρδῶν καὶ Βουργουνδίων.

Τόσος ἦτο ὁ τρόμος ὃν τὸ ὄνομα καὶ τὸ παράστημα αὐτῆς ἐνέπνεεν εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἐκείνους, ὥστε διῆλθον στιγμαί τινες καθ' ἃς τὸ πάνοπλον ἐκεῖνο πλῆθος ἔμεινε πρὸ αὐτῆς βωβὸν καὶ ἀκίνητον.

— Κάτω τὰ ὅπλα! ἔκραξαν πρὸς αὐτὴν τινές.

— Τὰ ὅπλα καὶ τὴν πίστιν μου ἀφιέρωσα εἰς ἄλλον, ἀπήντησεν ἀγερώχως ἡ κόρη, καὶ θὰ τηρήσω τὸν ὅρκον μου.

Καὶ κεντήσασα τὸν ἵππον της ὥρμησεν ἀπεγνωσμένως κατὰ τοῦ περὶ αὐτὴν χαλυβδίνου ἐκείνου κύκλου ὅπως ἀνοίξῃ δίοδον. Ἀλλ' εἰς μάτην! Πᾶσα προσπάθεια ἐκάμφθη πρὸ τοῦ συμπαγοῦς ὄγκου τῶν ἐχθρῶν.

Τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς τοξότης Πικαρδὸς τὴν ἔσυρε τοσοῦτο ἰσχυρῶς ἐκ τῆς χρυσοκεντήτου ἐσθῆτός της, ὥστε ἀπολέσασα τὴν ἰσορροπίαν, ἔπεσε χαμαὶ ἀπὸ τοῦ ἵππου. Τότε συλληφθεῖσα παρέδωκε τὸ ξίφος της εἰς τὸν δοῦκα τῆς Wandonme, εὐπατρίδην τοῦ δουκὸς Βουργουνδίας, καὶ ἀπήχθη αἰχμάλωτος.

Ἡ χαρὰ τῶν Ἄγγλων μαθόντων τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς Αὐρηλιανῆς Παρθένου ὑπῆρξεν ἀπερίγραπτος. Πυρᾶ πολυπληθῆ ἀνήρθησαν εἰς τὰ ἀγγλικὰ στρατόπεδα καὶ δοξολογίαι ἐψάλησαν εἰς τοὺς ναοὺς πασῶν τῶν πόλεων, ὅσαι εἰσέτι κατείχοντο ὑπὸ τῶν Ἄγγλων.

Ὁ δὲ νωθρὸς καὶ ἀγνώμων βασιλεὺς Κάρολος ὁ Ζ', ὅστις καὶ θρόνον καὶ στέμμα ὤφειλεν εἰς τὴν γενναίαν ἐκείνην ἡρωΐδα κόρην, ἔμεινεν ἀδρανὴς καὶ ἀνάλγητος εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς συμφορᾶς. Ἠρκέσθη δὲ μόνον νὰ πείσῃ ἑαυτὸν εἰς τὰς διαβεβαιώσεις τῶν εὐνοουμένων αὐτοῦ αὐλικῶν ὅτι κατὰ τὰ διεθνῆ νόμιμα αἰχμάλωτος καὶ μάλιστα γυνὴ οὐδένα κίνδυνον διέτρεχεν εἰς τὰς χεῖρας χριστιανῶν πολεμίων.

(ἀκολουθεῖ) **Ἰωάννης Φραγκιᾶς**

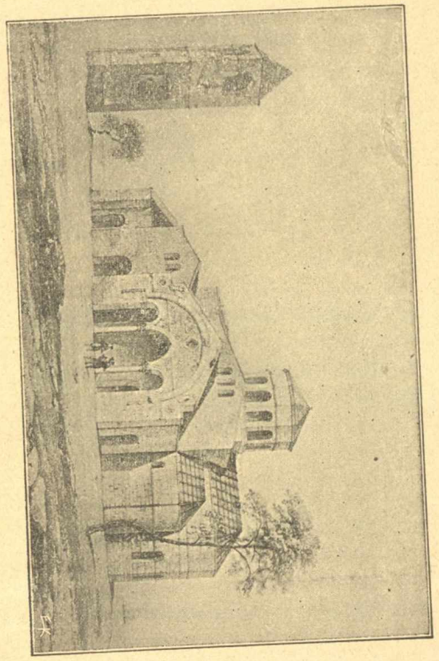

Ὁ Ναὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐν Τραπεζοῦντι.
(κατὰ φωτογραφίαν τοῦ Texier)

Τὸ ἐπιφανέστερον ἀναντιρρήτως μνημεῖον τῆς πόλεως τῶν Κομνηνῶν εἶναι ὁ Ναὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας, ὅστις ἐκτίσθη, κατὰ μὲν τὸν Fallmerayer, *περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΓ' αἰῶνος, πάντως δὲ πρὸ τοῦ 1295 ἔτους, κατὰ δὲ τὸν Σάββαν Ἰωαννίδην, περὶ τὰ μέσα τοῦ αἰῶνος ἐκείνου ὑπὸ Μανουὴλ Α', τοῦ Μεγάλου Κομνηνοῦ (1241—1263). Ὁ* Texier *ὅμως καὶ τὸν Ναὸν τοῦτον ἀποδίδει εἰς τὸν Ἀλέξιον Γ' (1349—1390). Ὁ Ναὸς οὗτός ἐστιν ἐκτισμένος κατὰ τὸ σχέδιον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἁγίας Σοφίας, πολλῷ μικρότερος ὅμως τὸ μέγεθος, θεμελιωθεὶς ἐπὶ ἀρχαιοτέρου ἑλληνικοῦ ναοῦ, ἴσως τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὁ Αὐτοκράτωρ Μανουὴλ Γ' ἀνεκαίνισε καὶ ἐπεσκεύασεν αὐτόν, προσαυξήσας διὰ προπυλαίων, δι' ὃ καὶ ἐτέθη ἡ εἰκὼν τοῦ Αὐτοκράτορος ἐκείνου εἰς τὰ πλάγια τῶν βασιλικῶν πυλῶν καὶ ἐπίγραμμα, ἐν ᾧ ὁ Μανουὴλ προσαγορεύεται κτίτωρ τοῦ Ναοῦ καὶ τῆς παρ' αὐτὸν Μονῆς. Κεῖται πρὸς Δ τῆς πόλεως, τρία περίπου χιλιόμετρα μακρὰν αὐτῆς, πέραν τῆς κοιλάδος «Καποῦ μεϊντάν», παρὰ τὴν ἀκτήν, ἐπὶ γραφικωτάτου λόφου, δεσπόζοντος τῶν πέριξ δι' ἐξόχου ὡραιότητος· ἐφελκύει δὲ αὐτὸς πρώτιστα πάντων τῶν ἄλλων τὸ βλέμμα τοῦ ἀπο Βοσπόρου πλέοντος προς Τραπεζοῦντα.*

Ἐκ τῆς «Περιηγήσεως ἀνὰ τὸν Πόντον» τοῦ κ. Κ. Ν. Παπαμιχαλοπούλου

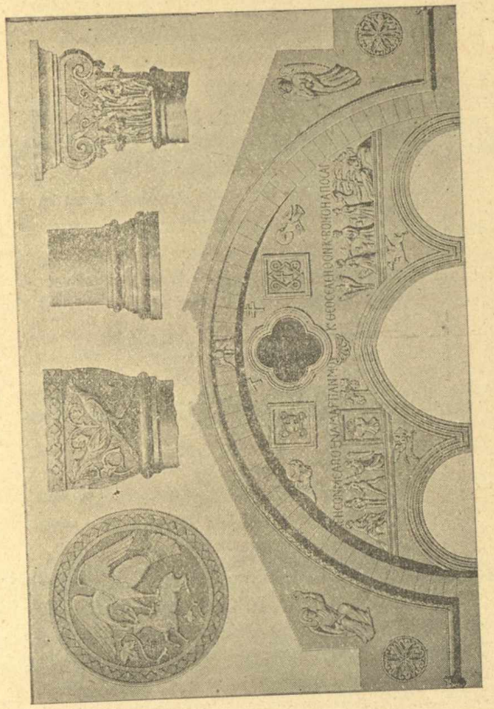

Ἀνάγλυφοι παραστάσεις. Ἁγίας Σοφίας

ΨΗΦΙΔΩΤΟΝ

Παράδοξον! ὁ ἔρως μισεῖ τὸν γάμον, ἐνῷ τοῦ προετοιμάζει τὴν ὁδόν.

* * *

Διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ ὡριμάζει ὁ ἔρως ὡς διὰ τοῦ ἡλίου οἱ καρποί. Ἀλλ' ὡς ὁ ἥλιος τὸ θέρος ὅσον μᾶς θερμαίνει μᾶς ἀφαιρεῖ τὸ ἔνδυμα, οὕτω καὶ ἐν τῷ ἔρωτι τὸ βλέμμα ὅσον τὸ ὑφιστάμεθα μᾶς ἀφαιρεῖ τὴν ὑψίστην τοῦ ἔρωτός μας ἀρετήν, τὴν αἰδώ.

* * *

Πολλάκις ὁ ἄνθρωπος ποθεῖ διὰ καλητέραν τὴν αὔριον, ἀλλὰ συνήθως μετανοεῖ διότι ἀπώλεσε τὴν χθές.

* * *

Σπανίως ὁ εὐρὺς μετανοεῖ διὰ τὰς πράξεις του, ὁ μωρὸς πάντοτε καὶ οὐδέποτε ὁ παράφρων καὶ ὁ ἐγωϊστής.

* * *

Ἐν τῷ ἔρωτι, τότε μόνον δύναταί τις νὰ πιστεύσῃ τελείως ὅτι ἀγαπᾶται, ὅταν οὗτος παύσῃ ν' ἀγαπᾷ.

* * *

Ὁ ἔρως καὶ ἡ πυρῖτις κατὰ πολὺ ὁμοιάζουσιν. Ὁμοίως εὔφλεκτοι, ἀρκεῖ ἐν βλέμμα, εἷς σπινθήρ, καὶ ἐνεργοῦσιν ἀμφότερα πλειότερον ὅταν ὑπάρχῃ ἀντίστασις.

* * *

Δύο ἀληθῶς ἐρωτευομένων τὰ χείλη ὁμοιάζουσι τὸ ἠφαίστιον· τὸ φίλημα εἶνε ἡ ἔκρηξις, λάβα δὲ ὁ ἐξ αὐτῶν ἐξερχόμενος στεναγμός.

* * *

Οἱ ἀστέρες σβύννουν εἰς τὴν λάμψιν τῆς ἡμέρας καὶ οἱ πόθοι εἰς τὴν θέρμην τῆς ἀπολαύσεως.

SOSTEB

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ Φ. ΔΑΜΙΑΝΗΣ

Πολλὲς φορὲς τὸ ὄνομα τοῦ κ. Δαμιάνη ἀντήχησε πέρα πέρα στὴν Ἑλλάδα, καὶ πολλὲς φορὲς ἀκούστηκε ἡ φιλελληνικώτατη φωνή του ν' ἀντηχῆ ἀπ' τὸ Βεζούβιο σ' ὅλο τὸ δοῦλο κ' ἐλεύθερο ἑλληνισμό Μὰ πολὺ μεγάλη εὐγνωμοσύνη χρεωστεῖ σύσσωμη ἡ Ἑλλάδα σ' αὐτὸ τὸ καμαρωμένο τέκνο τῆς ἀναγεννημένης Ἰταλίας, τὸ ὁποῖο τὴν ὑπεράσπισε καὶ τὴν ὑπερασπίζει μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς του καὶ μ' ὅλο τὸ φῶς τοῦ νοῦ του.

Ἡ δημοκρατικὴ Ἰταλία ποὺ εἶχε λάβει δυὸ γίγαντας σ' αὐτὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, γι' ἀντιπροσώπους, τὴ μεγάλη καὶ προφητικὴ διάνοια τοῦ Ματσίνη καὶ τὸ ἀνίκητο χέρι τοῦ Γαριβάλδη, δὲν ἠμποροῦσε παρὰ νὰ γεννᾷ παιδιὰ καὶ νὰ τοὺς δωσῃ τὸ βαφτισμα στὴν κολυμβήθρα ἐκείνη τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ἀνδρείας. Ἀπὸ ἐκεῖ βγῆκε κι' αὐτὸς ὁ θαυμάσιος νέος ποὺ σὰ σπαθὶ κοφτερὸ ὑψόνει τὴ φωνή του μ' ὅλα τὰ χρώματα τῆς ζωῆς καὶ μ' ὅλη ἐκείνη τὴ χάρι ποὺ δίνει ἡ ἀληθινὴ τέχνη,

Ἀλλὰ ἂν ἀκούσωμε τὸν κ. Δαμιάνη νὰ ὑπερασπίζεται τ' ἀπαράγραφτα δικαιώματα τῆς Ἑλλάδος, δὲν τὸν θαυμάσαμε ὅμως ἀκόμα ὡς ποιητὴ πρωτότυπο καὶ ἀληθινό, μὲ ψυχή, μὲ φῶς, μ' ὅλη ἐκείνη τὴν τέχνη τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνα, ποὺ ξεκίνησε ἀπὸ τὴν Τοσκάνη καὶ μέσα ἀπὸ ἑξακόσια χρόνια ἐπέρασε βασίλισσα κ' ἐξάπλωσε τὸ βασίλειό της ἕως στὲς χῶρες τοῦ Βορρᾶ. Ἐννοῶ νὰ πῶ γιὰ τὸν Πετράρχη, τὸν τελειότερο καλλιτέχνη ὕστερα ἀπὸ τὸ Βιργίλιο.

Τὰ σονέτα τοῦ Δαμιάνη, καὶ ὁ ὕμνος στὸ Μαρκόνη ποὺ ἡ «Nuova Antologia» ἐξένισε, ὡς στῖχοι καὶ ὡς ἰδέα, εἶνε τέλεια. Εἰς αὐτὰ ὑπάρχει τὸ νέο, τὸ πρωτότυπο, τὸ ἀληθινό. Ὁ εὐγενέστατος νοῦς του δὲν ἠμπορεῖ βέβαια ν' ἀγκαλιάσῃ τὸ ἀλλόκοτο. Εἶνε ψυχὴ ἐπιδεχτικὴ ν' ἀγκαλιάσῃ το ὡραῖο, ὅ,τι συγκινεῖ, ὅ,τι κάνει ν' ἀγαπᾷ, ὅ,τι κάνει νὰ πιστεύῃ. Ἡ ἔκφρασίς του εἶνε νέα, δὲν παραδοξολογεῖ, ὑπάρχει στὸ νοῦ του μιὰ πηγὴ ἀπὸ φῶς καὶ στὴν καρδιά του μιὰ πηγὴ ἀπὸ αἰσθήματα, καὶ γιὰ τοῦτο ὅ,τι γράφει ἔχει μιὰν ἀφετηρία, τὸ βλέπεις ὅτι ἀπὸ κάπου ξεκινεῖ, βλέπεις ὅτι μέσα του ὑπάρχει κάτι, ποὺ ἀνοίγει μὲ τὸ φῶς τοῦ νοῦ του καὶ ποτίζεται μὲ τὴν ἀντίληψι τῆς μεγάλης ἐκείνης τέχνης ποὺ λίγους ἀγαπᾷ, γιατὶ πολλοὶ λίγοι ἠμποροῦν νὰ τὴν καταλάβουν. Ἡ σημερινὴ ἰταλικὴ ποίησι, ἂν ἐξαιρέσουμε λίγα παραδείγματα, ἀκολουθεῖ τὸ μέγαλο της δρόμο, δὲν ὑπάρχει μίμησις. ἀλλὰ ἐξέλιξις· ἀκοῦς ἀπὸ τὸ Δάντε, ἀπὸ τὸν Πετράρχη κάτι, ὄχι ἐκεῖνο ποὺ εὔκολα ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ μιμηθῇ, ἀλλὰ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα ποὺ κάνουν ἕνα ποίημα. ποὺ δίνουν ζωή, καὶ γιὰ τοῦτο ἔβλεπε κανεὶς ὅτι ἡ Ἰταλία ἦτο ἀληθινὴ Ἰταλία τὴν ἐποχὴ τοῦ Παρίνη, τοῦ Ἀλφιέρη, τοῦ Φωσκόλου, τοῦ Μαντζόνη καὶ τοῦ Λεοπάρδη. Ἂν στὸ Δαννούντσιο βλέπουμε ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἕνα κάποιο ξενισμό, μερικὰ ψευδοσύμβολα, ὅμως ἂν ἐξετάσουμε βαθύτερα, εἶνε γνήσιος Ἰταλός, ἀπορρέει ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς μεγάλους, βλέπουμε τὰ σημεῖα τῆς ἀφετηρίας του, μᾶς τὸ φωνάζει ἡ «Francesca da Rimini» καὶ τόσα του ἄλλα ἔργα, τὰ ὁποῖα εἶνε ζωντανά, γιατὶ σ' αὐτὰ ὑπάρχουν τ' ἀπαραίτητα ἐκεῖνα στοιχεῖα τῆς ἰταλικῆς ζωῆς, ὁ ἀληθινὸς ἰταλικὸς ἀταβισμός.

Ὅσα καὶ ἂς μᾶς φέρουν τώρα οἱ ἄνεμοι τοῦ Βορρᾶ, ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ μεγάλα ποιήματα τοῦ αἰῶνα μας, θριαμβευτικὰ ἀκούεται ἡ λατινικὴ καὶ ἑλληνικὴ φωνή· μᾶς τὸ εἶπε ὁ Οὔγκω, ὁ Chénier, ὁ Schiller, ὁ Gœthe, ὁ Φωσκολος καὶ σήμερα μᾶς τὸ λέγει ὁ Καρδούτσης.

Ἀπὸ τὰ σονέτα τοῦ Δαμιάνη ἠθέλησα κ' ἐγὼ νὰ μεταφράσω ἕνα γιὰ νὰ τοῦ δείξω ὄχι μόνο τὴ μεγάλη ἐκτίμησί μου, ἀλλὰ καὶ νὰ παρουσιάσω σ' ὅσους ἐννοοῦν ἕνα ἀληθινὸ τέκνο τῆς ποιήσεως. Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὸ ἔλαβα τὸ θάρρος νὰ τοὺς προσφέρω καὶ μερικοὺς στίχους δικούς μου, ποὺ παρακάτω δημοσιεύω. Ἡ θυμάσια μετάφρασι τοῦ ἄλλου σονέτου χρεωστᾶται στὴ χαριτωμένη, στὴν ἀληθινὴ ποιήτρια Δδα Ἑλένη Σ Λάμαρη, ἡ ὁποία ἔχει μέσα της πηγὴ ἀπὸ αἰσθήματα, ἀπὸ ἰδέες, ἀπὸ φῶς, ἀπὸ ἀλήθεια. Τὴ μουσική της, ἂν δὲν τὴν γνωρίζῃ καλὰ ἡ Ἑλλάδα, τὴν γνωρίζει ἡ Ἰταλία, χάρις σὲ μιὰ μεγάλη μουσικὴ καρδιά, ποὺ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἀκλουθάει τὴν ἰταλικὴ ἐξέλιξι καὶ ἀντιπροσωπεύει τὸ μεγάλο ἀταβισμό της. Ἐννοῶ τὸν Παῦλο Φροντίνη.

Ὡς πρὸς τὴν ποίησί της ἡ δεσποινὶς Ἑλένη Λάμαρη εἶνε γνωστὴ πολὺ στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν Ἰταλία. Δὲν ξέρει τί εἶνε μίμησι, ἀλλὰ ἐξέλιξι, ἔχει δική της ἀντίληψι, καὶ ὅ,τι λέει καὶ γράφει ἔχει τὸν ἀτομισμό της, ἔχει τὸ κατασταλαγμα τοῦ αἰσθήματος καὶ τὴν ἔντασι τοῦ φωτός.

Ἡ συλλογή ποὺ σὲ λίγο θὰ παρουσιάσῃ, τὸ φωνάζει τόσο λαμπρά, τόσο εὔγλωττα, ποὺ κάθε ἄλλη φωνὴ χάνεται ἢ ἀναγκάζεται νὰ σωπάσῃ.

Ἰδοὺ οἱ στίχοι μου πρὸς τὸν κ. Δαμιάνην :

Τὸ πλειὸ γλυκὸ χαμόγελο,
Τὴν πλειὸ μεγάλη ἀκτῖνα,
Ἀνάμεσα σὲ πάλλευκα
Κ' εὐωδιασμένα κρῖνα,
Σοῦ στέλλει τώρα ὁλόθερμη
Ἡ φτερωτή μου λύρα
Π' ἀνάστησε στὰ μῦρα
Τὸ πλειὸ λευκὸ νησί.

—

Αἷμα καθάριο ἰταλικὸ
Μὲ τῆς Ἑλλάδος αἷμα
Μεσ' στὴν καρδιά μου ἑνώθηκε,
Κι' οὔτε κανένα στέμμα,
Κανένας θρόνος δὲ μπορεῖ
Στὸν κόσμο νὰ χωρίσῃ
Ὅ,τι μοῦ ἑνώνει ἡ φύσι
Στὸ νοῦ καὶ στὴ ψυχή.

—

Κι' ἂν τὰ χρυσᾶ τὰ στέμματα
Γιὰ σᾶς φωνὴ δὲν ἔχουν,
Σ' ἐσᾶς, ξερτέρια ἰταλικά,
Ἀχτῖδες ἥλιοι βρέχουν.
Γιὰ σᾶς, ξεφτέρια ἰταλικά,
Κάποιος στὴ γῆ προβαίνει·
Ὁ Ὅμηρος πηγαίνει
Τὸ Δάντε μου νὰ βρῇ.

Στέφ. Μαρτζώκης

GUGLIELMO FELICE DAMIANI

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ

—

Ὦ, μάτια ἐσεῖς, παρήγορη λαμπάδα
Ποῦ τὴν ἐλπίδα μέσα μου ξυπνᾶτε,
Σὰν νᾶχετε κρυμμένη θεία λαμπράδα
Ἀπὸ χαρὰ γεμάτη σὰν κυττᾶτε.

Ὦ χάδια μου ἁπαλά, χρυσῆ ὠμορφάδα
Ποῦ ἀμέτρητες πληγὲς σ' ἐμὲ γεννᾶτε,
Ἐσεῖς, ἐσεῖς κἄποια κρυφὴ γλυκάδα
Στῆς ὠργισμένες μέρες μου σκορπᾶτε.

Κι' ὅταν ἐσᾶς λαβαίνω γιὰ καθρέφτη,
Τὰ φτωχὰ τὰ δικά μου κατεβάζω
Καὶ μπροστὰ στὸ μυστήριο σας τρομάζω.

Ἔτσι μικροῦ παιδιοῦ τὸ χέρι πέφτει
Ἀνώφελα ὑψωμένο, δίχως ἔννοια,
Γιὰ ν' ἀνοίξῃ μιὰ θύρα σιδερένια.

5 Νοεμβρίου 1903.

(Μετάφρασις) **Ἑλένη Σ. Λάμαρη**

ΣΥΝΑΠΑΝΤΗΜΑ

Δὲν εἶνε αὐτὰ τὰ μάτια τ' ἀναμμένα
Ποῦ τόσους πόνους μῶχουν καθρεφτίσει;
Τὰ χείλη αὐτὰ δὲν εἶν' τὰ φλογισμένα
Ποῦ πάνω τους ἀχόρταγα εἶχα σβύσει ;

Μὴν πλειὰ δὲν εἶμαι ἐγώ, μὴν τώρα ἀλλάζει,
Παιδάκι ἀντάρτη, ἡ δύστυχη καρδιά μου;
Μὴν ἦσαν ὅλα ὀνείρατα τρελλά μου;
Μὴν ὄνειρο εἶν' αὐτὸ ποῦ μὲ σπαράζει ;

Ὦ γυναῖκα φριχτή, σὲ ξέρω πλειὰ
Ροδαριά, π' ὅλο ἀνθίζεις κάθε Μάη
Στὸ φτωχὸν ὁδοιπόρο ποῦ περνᾷ.

Μὰ κεῖνος ποῦ σβυμένος σὲ κυττάει,
Μοιάζει γκρεμνοῦ ξερὴ βαλανιδιὰ
Ποῦ ὁ κεραυνος ἀλύπητα χτυπάει.

(Μετάφρασις) **Στεφ. Μαρτζώκης**

ΜΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΣΠΕΡΙΣ

Ἐν φιλολογικῇ ἑσπερίδι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ γνωστοῦ λογογράφου κ. Χρ. Χρηστοβασίλη, ἔνθα εἶχε συνέλθει μικρὸς ὅμιλος λογίων, κυρίων καὶ κυριῶν, μεταξὺ τῶν ἄλλων συζητήσεων φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ὁ διακεκριμένος λόγιος καὶ ποιητὴς κ. Κωνσταντῖνος Ἀσλανίδης ἀπήγγειλε τὴν ἐξῆς αὐτοσχεδίως ἐκεῖ γραφεῖσαν ἔμμετρον προσφώνησίν του, μετ' ἐνθουσιασμοῦ χειροκροτηθεῖσαν ὑπὸ τῶν παρισταμένων.

Ἀπόψε, Χρῆστό μου, ἐδῶ...μοῦ φαίνεται,
Σὲ κῆπο μέσα πῶς εὑρίσκομαι χρυσόν...
Σ' ἀνθῶνα, ὅπου δύσκολα μαραίνεται,
Διότι τὸν ποτίζουν λάτραι τῶν Μουσῶν.

Σ' αὐτό, καλὴ ποῦ μ' ἔφερε μιὰ Μοῖρά μου
Τὸ ἄντρον, ὅπου χύνει τόσην εὐωδιά...
Μὲ τὴ φτωχή, γλυκά, ποθοῦσα λύρα μου,
Μιὰν ἁρμοστὴ κ' ἐγὼ νὰ ψάλω μελῳδιά.

Πλὴν ἀπ' τὸ φόβο, μὴ τυχόν, τὴ λάμψι του
Θαμβώσῃ τὸ τραγοῦδί μου, τὴ μελιχρά...
Μόνο τὴ χάρι καὶ τιμή, 'ς τὴν κάμψι του,
Μ' ἁγνὴ τονίζει τὸ δοξάρι μου χαρά,

Ποῦ ἔλαβα εἰς τὴν ἑλληνικώτατη
Ἑστί' αὐτήν, ὅπου τὴ στέργια της φωλῆὰ
Ἔχει κτισμέν' ἡ Ἀρετή, λαμπρότατη
Ἐλθοῦσ' ἀπ' τῆς μανούλας της τὴν ἀγκαλιά.

... Εἴθε νὰ ἤμουν πάντα σὲ τερψίθυμο
Παρόμοιον ἀνθῶνα, φίλε μου, χρυσόν...
Νοῦ καὶ ψυχῆς νὰ τέρπω τὸ βαρύθυμο
Καὶ μύστας τόσους, νὰ γνωρίζω τῶν Μουσῶν.

Ἑσπέρα τῆς 5 Νοεμβρίου 1903.

Κ. Σ. Ἀσλανίδης

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Η ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ

ΔΙΑ ΤΙ ΤΟ ΕΚΟΨΕ . . . .

(Ἀλληγορία ἐκ τοῦ φυσικοῦ)

Τὴν πρωΐαν συνειθίζω νὰ βηματίζω εἰς τὸν ἐξώστην, ὅθεν ἡ θέα ὑπέροχος καὶ γοητευκή· ἀκούω ἀκόμη τὸ ᾄσμα τῶν πτηνῶν, ἅτινα κατασκηνοῦσιν εἰς τοὺς κλάδους μεγάλης κυπαρίσσου, ἥτις θάλλει καὶ ὑψοῦται ὑπὲρ τὴν στέγην τῆς οἰκίας. Μὲ τοὺς μελανούς της κλάδους καὶ τὸ ἁρμονικόν της σχῆμα εἶχέ τι τὸ ὡραῖον καὶ εὕρισκον γοητείαν, ὅταν ἡ αὔρα ἔπαιζε μὲ τοὺς κλαδίσκους καὶ ἐσύριζε μυστηριωδῶς.

Προχθές, ἐγερθεὶς εἶδα ἔκπληκτος ἐργάτας ζητοῦντας νὰ κόψουν τὴν κυπάρισσον· εἶχον πρίονας, πελέκεις, σχοινία· ἡ ἔκπληξις μετεβλήθη εἰς ἀγανάκτησιν καὶ ἠρώτησα τὴν οἰκοδέσποιναν . . . .

*
* *

Ἐκείνη μὲ ὕφος ἀμετάπειστον μοῦ εἶπε:

— «Μὰ ἔγεινε τόσο μεγάλο, ὥστε ἐμποδίζει τὸν ἥλι-

ον καὶ ἔχομεν ὑγρασίαν φοβερὰν· ἔπειτα ἐβαρύνθην νὰ τὸ βλέπω κάθε πρωὶ κατάμαυρο, ἄχρηστο· πρέπει νὰ σκεφθῆτε ἀκόμη ὅτι ῥίζες του βλάπτουν τὰ δένδρα τῆς αὐλῆς, διότι ἀπλώθησαν παντοῦ· **πρέπει νὰ τὸ κόψω....**

Ἐζήτησα νὰ τὴν μεταπείσω. Μάτην! Ἐκείνη ἀμετάπειστος προσέθηκε:

— Πρέπει νὰ γνωρίζετε, κύριε, ὅτι πολλοὶ ἔχουν σφαλερὰς ἰδέας. Καὶ τὰς ἀλλάζουν διὰ πικρῶν δοκιμασιῶν, ὁπότε κατανοοῦν ποῦ ἔγκειται τὸ ὀρθὸν καὶ ὠφέλιμον. Σεῖς πλανᾶσθε θεωροῦντες ὠφέλιμον τὴν κυπάρισσον αὐτήν. Ἐγὼ θὰ τὴν κόψω καὶ εἰς τὴν θέσιν της θὰ φυτεύσω νέον δένδρον καρποφόρον, ὡραῖον, χρήσιμον ὅπερ θὰ γείνῃ θαλερώτατον. Τοὺς χυμοὺς τῆς γῆς μου δὲν θὰ ἀφίσω ν' ἀπομυζᾷ τὸ ἄχρηστον αὐτὸ κυπαρίσσι, ποῦ ἐνθουσιάζει τοὺς ἐπιπολαίους μὲ τὸ λυγηρὸν του ὕψος...

— Κυρία μου, διέκοψα ἐξαντλῶν πᾶσαν προσπάθειαν, αὐτὸ τὸ δένδρον ἐπὶ τέλους εἶναι θαλερώτατον, δὲν τὸ λυπεῖσθε; δὲν θαυμάζετε τὴν μεγαλοπρέπειαν αὐτοῦ; δὲν σκέπτεσθε ὅτι τὸ ἐφύτευσαν οἱ πρόγονοί σας; τοὐλάχιστον δὲν τὸ ἀφίνετε μέχρις οὗ ξηρανθῇ καὶ πέσῃ μόνον του ὑποκύπτον εἰς τὸν νόμον τῆς φθορᾶς;...

* * *

Ἔξαφνα προβάλλει ἀπὸ τὸ παράθυρον ὁ σύζυγός της καὶ μὲ φωνὴν ἔντονον καὶ σταθερὰν ἀπήντησεν:

— Τί λέτε φίλε μου· τὰ πάντα πρέπει νὰ ὑποκύπτουν εἰς τὸν νόμον τοῦ ὠφελίμου· τὸ δένδρον αὐτὸ εἶναι καὶ ἄχρηστον καὶ ἐπιβλαβὲς μὲ τὴν σκιάν του καὶ τὰς ῥίζας του· ἐγὼ γνωρίζω ἀπὸ γεωπονίαν καὶ σᾶς βεβαιῶ ὅτι ὁ σάραξ εἰσῆλθε πρὸ πολλοῦ εἰς τὸν ὀργανισμόν του· ἐπειδὴ τὸ ἐφύτευσαν οἱ πρόγονοί μας νὰ τὸ ἀφίσωμεν νὰ πέσῃ μόνον του· ἐσκέφθητε λογικῶς, κύριε; ἂν πέσῃ καὶ φονεύσῃ κανένα ἢ συντρίψῃ τὴν στέγην τῆς οἰκίας μου; Ἄ! δὲν ἔχετε δίκαιον. Πρέπει νὰ ξεύρετε ὅτι οἱ λογικοὶ ἄνθρωποι πρέπει νὰ καταστρέφουν ὅ,τι ὑψώθη τόσον, ὥστε νὰ βλάπτῃ καὶ μὲ τὴν σκιάν του ἀκόμη· πρέπει νὰ προλαμβάνουν τὴν μοιραίαν πτῶσιν, ἥτις ἔχει πάντοτε κακὰς συνεπείας. Νά! αὐτὸ τὸ σπίτι θὰ τὸ κρημνίσω ἐγκαίρως, διότι εἶναι παλαιὸν καὶ μὲ φοβίζει· πρέπει νὰ γείνῃ νέον σύμφωνα μὲ τὴν νεωτέραν ἀρχιτεκτονικήν. Λυποῦμαι διότι εἶσθε νέος καὶ ὅμως δὲν κατανοεῖτε **τὸν νόμον τοῦ ὠφελίμου** καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς Προόδου!... Ἐμπρὸς ἐργάται!...

Καὶ ἔκλεισε τὸ παράθυρον.

Ἐγὼ ἔμεινα σύννους. Μία κορασὶς ἐν τῇ αὐλῇ εἶπε:

— Νά, θὰ πέσῃ τὸ δένδρο· εἶναι μία λύπη.

Αὐτὴ καὶ δύω τρία παιδία ἦσαν οἱ τελευταῖοι **σιγηλοὶ** ὑπερασπισταὶ τῆς πιπτούσης κυπαρίσσου...

* * *

Οἱ ἐργάται εἶχον τελειώσει τὸ ἔργον των· τὸ δένδρον ὠρθοῦτο ἀκόμη ὑψηλὸν καὶ ἀγέρωχον καὶ τὰ πτηνὰ τὰ ᾄδοντα ἐπ' αὐτοῦ ἐνόμιζον αὐτὸ ἀκλόνητον· ἀλλ' ὁ πρίων εἶχε χαράξει γραμμὴν λεπτὴν καὶ δυσδιάκριτον τριγύρω τοῦ κορμοῦ μέχρι τῶν ἐνδοτάτων· εἶχον δέσει τώρα τὸ σχοινίον ἀνὰ τοὺς κλάδους, οἱ ἐργάται ἔλαβον τὰ ἄκρα τοῦ σχοινίου, ἔστησαν εἰς ἀσφαλῆ θέσιν καὶ ἔσυραν τὸ σχοινίον ἰσχυρῶς....

Τό δένδρον ἐκλονίσθη.

Τὰ πτηνὰ ἔντρομα ἐπέταξαν εἰς τὸν οὐρανόν...

Ἓν στέναγμα ἀκόμη καὶ ἡ μεγάλη κυπάρισσος, ἣν ἐσυνείθισα νὰ βλέπω γείτονα τοῦ ἀπείρου, ἡ κυπάρισσος ἔκλινε καὶ μὲ ὁρμὴν κατέπεσεν ἐκεῖ εἰς τὸν κῆπον μετὰ δούπου.

* * *

Ἔξαφνα βλέπω διὰ μέσου τῶν κλάδων νὰ διολισθαίνῃ ὄφις μέγας καὶ ταὐτοχρόνως εἷς τῶν ἐργατῶν νὰ ἐγείρῃ πέλεκυν καὶ συντρίβῃ τὴν κεφαλήν του. Ἡ κυπάρισσος πεσοῦσα συνέτριψε μικρὰν ἀμυγδαλῆν. Καὶ εἰς τὰ παράπονα τῆς οἰκοδεσποίνης ὁ ἐργάτης ἀπήντησε:

— «Μά, ὅλα δικάσου τὰ θέλεις· μικρὸ τὸ κακὸ· γιὰ δὲς τί δένδρο ἦταν....

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁρμητικὸς ἐξῆλθεν ὁ οἰκοδεσπότης:

— Ποῦ εἶσαι, κύριε, ἐφώνησε ταχέως, νὰ ἰδῇς ὅτι καὶ φεῖδι ἦταν κρυμμένο;

Εἶχον εἰσέλθει ἤδη καὶ ἤκουον μόνον τὴν κραυγὴν τῆς οἰκοδεσποίνης ἥτις ἔλεγεν εἰς τοὺς ἐργάτας:

— **Γλήγορα· νὰ βγάλετε καὶ τῆς ῥίζες..**

* * *

Ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει ὑψοῦται μαύρη καὶ ἀπαισία καὶ ὀλεθρία, Πολιτεικὴ Κατάστασις ἔκρυθμος, ἁπλώσασα πανταχοῦ τὰς ῥίζας της· ἐμφωλεύη ἐν αὐτῇ ὁ ὄφις ὁ ῥίπτων τὸ δηλητήριον **τοῦ ὀλέθρου τοῦ Ἔθνικοῦ**. Θ' ἀφίσωμεν τὴν ἀπαισίαν αὐτὴν Κυπάρισσον, ἥτις μαραίνει τὰ πάντα διὰ τῆς σκιᾶς της, νὰ συντελέσῃ τὸν ὄλεθρον;

Δημ. Ἀχιλ. Καρώνης

Δικηγόρος

ΑΠΟ ΤΑΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Η ΚΛΟΠΗ ΕΝΟΣ ΡΟΔΟΥ

Μεσονύκτιον πλέον καὶ ἡ αἴθουσα τοῦ Παρνασσοῦ μυρόεσσα καταυγάζεται ὑπὸ τῶν λαμπτήρων καὶ ἐξιδανικεύεται ἀπὸ τὰ ὡραῖα, τὰ χαριτωμένα ρόδα, τὰ εὔχρωμα, τὰ εὐωδιῶντα ρόδα. Ποιητικωτέρα νὺξ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, νὺξ θεία, πλήρης ἰδανισμοῦ, νὺξ εὐγενεστάτη. Τὸ θεῖον ἐκεῖνο ἄρωμα τὸ ὁποῖον στέλλει ἡ Γῆ εἰς τὸν Οὐρανόν, πληροῖ τὴν αἴθουσαν μεθύσκει τὸ πνεῦμα, γοητεύει τὴν ψυχὴν καὶ φεύγει μαζῆ των, εἰς τοὺς κόσμους τοῦ ἀπροσίτου ἰδανισμοῦ, τῆς οὐρανίας αἴγλης, συνοδευόμενον ἀπὸ γλυκυτάτους ἤχους τοῦ κλειδοκυμβάλου.

* * *

Ἀλλὰ τὶς εἶναι ἐκεῖνος ὁ ἐπισκέπτης ὁ περίσκεπτος; Λανθάνει κύπτων ἢ τὴν κεφαλὴν ὑψῶν ἀγερώχως καὶ βλέπει τὰ ἄνθη, τὰ κατατρώγει μᾶλλον, φαίνεται εἰσπνέων τὸ ἄρωμά των, φαίνεται ζητῶν νὰ καλύψῃ τὰ ἄνθη αὐτά, τὰ εὐωδιῶντα ρόδα μὲ τὸ βλέμμά του καὶ ἡ ἔκφρασις τῆς μορφῆς του δεικνύει τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑστάτην ὀργὴν μὴ καὶ ἄλλος ὀφθαλμὸς ἀτενίσῃ τὰ ὡραῖά του ρόδα.

Εἶναι ἰδικά του;

Ὄχι. Τὰ θεωρεῖ ὅλα ἰδικὰ καὶ ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἤθελε τολμήσῃ ν' ἀπομακρύνῃ αὐτὸν ἐκεῖθεν, νὰ τὸν ταράξῃ ἐκ τῆς ὑπερτάτης λατρείας ἣν ἐτέλει ἐκεῖ ὄρθιος μὲ τὴν ψυχὴν γονυκλινῆ. Ναί! **Λατρείας ὑπερτάτης.** Διότι δὲν ἦτο ἁπλῶς φιλανθής. Ὅλα τ' ἄλλα ἄνθη, ὅλα τ' ἄλλα ρόδα δι' αὐτὸν ἦσαν μηδέν. Ἦτο ἐρωτευμένος καὶ εἶχε κλίνει τὴν ψυχὴν ἐκεῖ πρὸ τῶν ρόδων ἐκείνης ἣν ἠγάπησεν, ἣν ἐλάτρευσε, δι' ἣν ἐποδοπάτησεν ἑαυτὸν ἀκόμη, διὰ νὰ κρατήσῃ μέγα, εὐγενές, ὑψηλόν, ἀγνότατον τὸ αἴσθημά του, τὴν ἀπερίγραπτον ἀγάπην του πρὸς ἐκείνην, ἥτις ἐξέθηκε θὰ ὡραῖα ρόδα τοῦ οἰκογενειακοῦ κήπου, σύζυγος καὶ μήτηρ πλέον.

* * *

Καὶ ὁ πονεμένος θνητὸς, ὁ ἀγαπήσας καὶ μὴ ἀγαπηθείς, ὁ κρατήσας μυστικὸν τὸν μέγαν ἔρωτά του, ὁ ἡρωϊκὸς παλαιστὴς τοῦ πόνου καὶ τῆς ὀδύνης ἦλθεν ἐκεῖ εἰς τὴν εὐωδιῶσαν αἴθουσαν καὶ εὗρεν εὐκαιρίαν, ὕστερον ἀπὸ ἑπτὰ ὁλόκληρα ἔτη, νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν λατρείαν του, μυστικῶς καὶ τώρα, πρὸ τῶν ρόδων ἐκείνης, εἰς ὥραν καθ' ἣν ἦτο βέβαιος ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἐκεῖ.

Καὶ ἡ λατρεία του ἦτο μεγάλη.

Τὴν συνώδευεν ὁ στεναγμὸς τῆς ψυχῆς του, οἱ ἦχοι τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ ἡ εὐωδία τῶν ρόδων ἐκείνων. Ἀληθῶς λατρεία πλήρης ἰδανισμοῦ καὶ ποιήσεως.

* * *

Ἀλλ' ἰδοὺ ταράσσεται ὁ πονεμένος λάτρις, τρέμει, βλέπει τριγύρω του, ὠχριᾷ. Τί συμβαίνει ἐν ἑαυτῷ; Ἐσκέφθη νὰ λάβῃ ἓν ρόδον ἐκ τῶν ρόδων ἐκείνης, τὸ πρῶτον ρόδον ἐκ τῶν χειρῶν της, ρόδον ὅπερ ἐπότισεν ἐκείνη καὶ ἔκοψεν ἐκείνη καὶ περιέπλεξεν ἐκείνη καὶ μὲ τὴν εὐωδίαν τοῦ ὁποίου ἥνωσεν ἐκείνη τὴν θείαν ἀναπνοήν της.

Ἀλλ' εἶδεν ἓν φοβερὸν «Μή θίγγς»

Ἐνεθυμήθη ὅτι θὰ ἐγείνετο κλέπτης. Ἤρχισε πάλη λυσσώδης μεταξὺ καθήκοντος καὶ ἀγάπης, μεταξὺ τῆς ἰδέας τῆς κλοπῆς καὶ τοῦ φοβεροῦ πόθου τοῦ νὰ λάβῃ ἓν ρόδον.

Συνεταράχθη ὁλόκληρος. Τὸ πνεῦμά του ἐζαλίσθη, ἡ ψυχὴ ἠγωνία καὶ ἡ καρδία ἐξεχείλισεν ἀπὸ αἴσθημα μέγα καὶ ἱερὸν, ἱκανὸν νὰ συνταράξῃ τοὺς Οὐρανούς, αἴσθημα ἐτῶν ὁλοκλήρων, αἴσθημα οὐδαμοῦ ἐκζητοῦν τέλος.

Ἀλλ' αὐτὸς νὰ κλέψῃ; Νὰ κλέψῃ ρόδον ἐκείνης ἣν πάντοτε ἐσεβάσθη;

Ἀλλ' ἤδη τὸ ἐκχειλῖσαν αἴσθημα ἐπλημμύρισε καὶ ἔπνιξε πᾶσαν σκέψιν.

Ἐστράφη τριγύρω· εἶδεν ὅλους προσέχοντας ἄλλοθι.

Ἔκυψε λυσσώδης, φοβερὸς τὴν θέαν, ἥρπασε ἓν ρόδον, συνέστρεψε τὸν κλαδίσκον του, διεχώρισε τὸ σύρμα, τὸ ἔκοψε καὶ ἔφυγε ταχὺς, τρέμων, καταβαίνων, πηδῶν μᾶλλον τὴν κλίμακα, ἔξω εἰς τὴν ὁδὸν.

Ἤρχισε νὰ τρέχῃ ὡσανεὶ τὸν ἐδίωκε φοβερὰ ἐριννύς.

Τέλος ἔστη. Ἔφερε τὸ ρόδον εἰς τὰ χείλη· τὸ ἐφίλησε, τὸ ἐφίλησε, εἰσέπνευσε βαθέως τὸ ἄρωμά του καὶ τότε ἡ ἀγωνία ἔφυγεν ἐκ τῆς ψυχῆς καὶ ἡ ζάλη ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ ἡ καρδία μαζῆ των ἐπανηγύρισεν ἑορτὴν μεγάλην,

Ἡ ἔκφρασις τῆς μορφῆς του ὑπῆρξεν ἐξόχως γαληνιαία, καὶ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ἐξεπέμπετο λάμψις χαρᾶς, εὐτυχίας μεγάλης.

Ἓν ρόδον ριφθὲν εἰς τὴν πλάστιγγα τοῦ βίου του, ἐβάρυνε πλέον ὀδύνης ὁλοκλήρων χρόνων.

Ἦτο εὐτυχής.

Ἡ Συνείδησίς του ἐδημοσίευσεν αὐτοστιγμεὶ διάταγμα ἀπονέμον ἀμνηστείαν εἰς τὸν κλέπτην τὸν ἀμνήστευτον, εἰς τὸν ἐρωτευμένον κλέπτην ἑνὸς ρόδου, ὅπερ ἐφυλάχθη διὰ χρόνους, καθ' οὓς πολιαὶ τρίχες θ' ἀναζητήσουν γλυκεῖαν ἀνάμνησιν.

—;

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Οἱ σιδηρόδρομοι τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου. — Ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ τῆς γηΐνου σφαίρας ὑπῆρχον κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1902 ὁλικὸν μῆκος ἐστρωμένων σιδηρῶν γραμμῶν 816,755 χιλιομέτρων, οὕτωσὶ διανεμημένων:

Εὐρώπη 290,816 χιλιόμ., Ἀσία 67,292, Ἀφρικὴ 22,332, Ἀμερικὴ 410,630 καὶ Ὠκεανία 25,185.

Ἐν Εὐρώπῃ ἡ χώρα, ἥτις κέκτηται τὸ μᾶλλον ἐκτεταμένον δίκτυον εἶναι ἡ Γερμανία μὲ 52,710 χιλιόμ. σιδηρῶν γραμμῶν. Κατόπιν ἔρχεται ἡ Ῥωσσία μὲ 51, 409 καὶ ἡ Γαλλία μὲ 43,657. Ἡ Αὐστροουγγαρία κατέχει τὴν τετάρτην τάξιν μὲ 37,492 χιλιόμ. καὶ ἡ Μεγάλη Βρεττανία τὴν πέμπτην, μὲ 35,462. Ἡ Ἰταλία μὲ 15,810 χιλιόμ., ἡ Ἱσπανία μὲ 13,516 καὶ ἡ Σουηδία μὲ 11,588 συμπληροῦσι τὸν κατάλογον τῶν χωρῶν, αἵτινες κέκτηνται δίκτυον ἀνώτερον τῶν 10000 χιλιομέτρων.

Ἀλλ' οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι εἶναι ἀπόλυτοι καὶ οὐχὶ κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἐδάφους. Ἐὰν ὅμως λάβωμεν ὡς βάσιν τὸ ἔδαφος, τότε ἡ Ἀγγλία ἔρχεται πρώτη, ταύτῃ δ' ἕπονται ἡ Βελγικὴ μὲ 6,476 χιλιόμ., ἡ Ἑλβετία μὲ 3,910, καὶ αἱ Κάτω Χῶραι μὲ 3,257, ὡς αἱ πλουσιώτεραι εἰς σιδηροδρόμους χῶραι, ἀναλόγως τῆς στενότητος τῶν γεωγραφικῶν των ὁρίων.

Ἐν Ἀσίᾳ ὁ μεγαλείτερος ἀριθμὸς ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ τῶν Ἀγγλικῶν Ἰνδιῶν, αἵτινες κέκτηνται, μόναι αὐταί, 40,827 χιλιόμετρα. ἐπὶ 67300 χιλιομέτρων τῆς ὅλης Ἀσιατικῆς Ἠπείρου. Τὰ μᾶλλον ἀξιοσημείωτα δίκτυα εἶναι ἑπομένως τὰ τῆς Σιβηρίας (συμπεριλαμβανομένης τῆς Μαντσχουρίας) μὲ 9,116 χιλιόμ., τῆς Ἰαπωνίας μὲ 6,550 καὶ τῆς Κίνας μὲ 1236. Ἡ τελευταία αὕτη ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν μέλλει νὰ λάβῃ μίαν σημαντι-

κὴν ἀνάπτυξιν τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν της.

Ἐν τῇ Ἀφρικῇ κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμὴν τρεῖς χῶραι μερίζονται σχεδὸν τὸ σύνολον τῶν σιδηροδρόμων της. Ἡ Ἀλγερία, δηλαδή, μετὰ τῆς Τύνιδος, ἔχουσαι 4,894 χιλιόμ., ἡ νότιος Ἀφρικὴ μὲ 4,727 καὶ ἡ Αἴγυπτος μὲ 4,646. Τὸ ἀφρικανικὸν δίκτυον θὰ αὐξήσῃ ὡσαύτως λίαν προσεχῶς εἰς μεγάλας διαστάσεις κατ' ἀκολουθίαν τῆς περατώσεως τῆς μεγάλης γραμμῆς τοῦ Καΐρου καὶ τῆς κατασκευῆς τῶν γραμμῶν τοῦ βελγικοῦ Κογκώ, τῆς Ἀβυσσινίας καὶ τῶν γερμανικῶν καὶ ἀγγλικῶν ἀποικιῶν τῆς κεντρῴας Ἀφρικῆς.

Ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ, τόγε νῦν ἔχον, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι κατέχουσι σχεδὸν ὅλην τὴν ἐστρωμένην σιδηρᾶν ἔκτασιν, καθόσον ἐπὶ συνόλου 410,630 χιλ. αὐταὶ ἔχουσι τὰ 317,354. Παρουσιάζουσιν οὕτω τὸ σπουδαιότερον δίκτυον τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, ὑπερέχουσαι κατὰ τὴν σιδηροδρομικὴν ἀνάπτυξιν τὴν γηραιὰν Εὐρώπην καὶ κατέχουσαι πλέον τῶν δύο πέμπτων τοῦ παγκοσμίου δικτύου.

Αἱ λοιπαὶ ἀμερικανικαὶ χῶραι, αἱ ὀλιγώτερον εὐνοηθεῖσαι εἶναι: τὸ Καναδᾶ μὲ 29,435 χιλ., ἡ Ἀργεντινὴ Δημοκρατία μὲ 16,767, τὸ Μεξικὸν μὲ 15.454 καὶ ἡ Βραζιλία μὲ 14,798. Τὸ καναδαϊκὸν δίκτυον βαίνει αὐξόμενον αἰσθητῶς διὰ τῆς κατασκευῆς νέας μεγάλης γραμμῆς, στρωννυμένης βορειότερον ἐκείνης ἥτις ἑνώνει σήμερον τὸ Μοντρεὰλ μετὰ τῆς Βανκουβέρης. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Βραζιλίαν φαίνεται καρκινοβατοῦσα ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπέραντον ἔκτασιν τοῦ ἐδάφους αὐτῆς· καθόσον κέκτηται μόνον 15000 χιλιόμ. σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, κατά τι δηλαδή, περισσότερα τῆς Ἱσπανίας καὶ ὀλιγώτερα τῆς Ἰταλίας.

Ἐπὶ τέλους ἐν Ὠκεανίᾳ τὰ ἐν ἐκμεταλλεύσει εὑρισκόμενα 28185 χιλιόμετρα ἀνήκουσι πάντα εἰς τὴν Αὐστραλιακὴν Ἤπειρον.

—

Διεθνὴς Ἔκθεσις τῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ τῆς κηπευτικῆς, τῆς δενδροκομίας καὶ ἀνθοκομίας θὰ λάβῃ χώραν ἐν τῇ ὡραιοτάτῃ ἐξ ὅλων τῶν παρὰ τὸν Ρῆνον πόλει Δυσελδόρφ καὶ ἥτις θὰ διαρκέσῃ ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου μέχρι τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1904, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Διαδόχου τῆς Γερμανίας.

Ἡ μεγάλη πόλις, μὲ τὸ μαγευτικόν της πάρκον Hofgarten, μὲ τὰς εὐρείας της λεωφόρους καὶ τὰς περιέργους ποικιλίας της, εἶναι μεαξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν πόλεων ἡ μᾶλλον ἐνδεδειγμένη, ἕνεκα τῆς εὐνοϊκῆς θέσεώς της, ὡς ἡ κατ' ἐξοχὴν πόλις ἐκθέσεων, διότι αὕτη εἶναι τὸ κέντρον τῶν διαφόρων συγκοινωνιῶν.

Ἱστορικὸν τμῆμα θὰ περιλάβῃ πλείστας εἰκόνας τῶν μεγάλων τῆς Γερμανίας ζωγράφων, ἀγνώστους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, προερχομένας ἀπὸ τὰ Πριγκηπικὰ μέγαρα τῆς ὑψηλῆς ἀριστοκρατίας.

Ἐσχάτως ἐλάβομεν καλλιτεχνικωτάτην εἰκονογραφημένην προκήρυξιν τῆς Ἐκθέσεως ταύτης.

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Πῶς νὰ μαντεύσωμεν τὴν ἡλικίαν προσώπου τινός.

Δὲν εἶναι διασκεδαστικώτερον εἰς μίαν συναναστροφὴν ἀπὸ μίαν μαντείαν. Καὶ ἐν τούτοις τὸ ποᾶγμα εἶναι πολὺ εὔκολον. Θέλετε π. χ. νὰ μαντεύσητε τὴν ἡλικίαν τῶν παρόντων προσώπων. Ἐνεργήσατε κατὰ τὴν ἑξῆς μέθοδον.

Κολλήσατε ἐπὶ ἑπτὰ ἐπισκεπτηρίων τὰ ἑπτὰ κατωτέρω πινάκια καὶ παρουσιάσατε ταῦτα εἰς τὸ πρόσωπον, τὴν ἡλικίαν τοῦ ὁποίου προτίθεσθε νὰ εὕρητε, παρακαλοῦντες τοῦτο νὰ σᾶς ὑποδείξῃ τὰ πινάκια, ἅτινα περιέχουσι τὸν ἀριθμὸν τὸν παριστῶντα τὴν ἡλικίαν του. Ἀφοῦ λάβετε τὰ πινάκια ταῦτα προσθέτετε τοὺς πρώτους ἀριθμοὺς ἑκάστου πινακίου καὶ θὰ ἔχητε τὴν ζητουμένην ἡλικίαν:

ΠΙΝΑΚΙΑ

Nº 1.	Nº 2.	Nº 3.	Nº 4.	Nº 5.	Nº 6.	Nº 7.
1 27 53 79	2 27 54 79	4 29 53 77	8 28 56 76	16 29 58 87	32 42 52 62	64 74 84 94
3 29 55 81	3 30 55 82	5 30 54 78	9 29 57 77	17 30 59 88	33 43 53 63	65 75 85 95
5 31 57 83	6 31 58 83	6 31 55 79	10 30 58 78	18 31 60 89	34 44 54 64	66 76 86 96
7 33 59 85	7 34 59 86	7 36 60 84	11 31 59 79	19 48 61 90	35 45 55 65	67 77 87 97
9 35 61 87	10 35 62 87	12 37 61 85	12 40 60 88	20 49 62 91	36 46 56 66	68 78 88 98
11 37 63 89	11 38 63 90	13 38 62 86	13 41 61 89	21 50 63 92	37 47 57 67	69 79 89 99
13 39 65 91	14 39 66 91	14 39 63 87	14 42 62 90	22 51 80 93	38 48 58 100	70 80 90 100
15 41 67 93	15 42 67 94	15 44 68 92	15 43 63 91	23 52 81 94	39 49 59	71 81 91
17 43 69 95	18 43 70 95	20 45 69 93	24 44 72 92	24 53 82 95	40 50 60	72 82 92
19 45 71 97	19 46 71 98	21 46 70 94	25 45 73 93	25 54 83	41 51 61	73 83 93
21 47 73 99	22 47 74 99	22 47 71 95	26 46 74 94	26 55 84		
23 49 75	23 50 75	23 52 76 100	27 47 75 95	27 56 85		
25 51 77	26 51 78	28		28 57 86		

Παράδειγμα:

Ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι μᾶς δίδουν τὰ πινάκια 1, 3 καὶ 5. Προσθέτομεν τοὺς τρεῖς πρώτους ἀριθμοὺς ἑκάστου πινακίου καὶ ἔχομεν: 1+4+16=21. Ἡ ἡλικία τοῦ προσώπου λοιπὸν εἶναι 21 ἐτῶν, ἐκτὸς ἂν τοῦτο ὑπέκρυψε ταύτην.